

Unga vuxnas boende 2023

Malmö/Lund

Sammanfattning

17 procent av de unga vuxna i Malmö/Lund svarar i årets undersökning att de bor hemma hos föräldrar. Detta motsvarar cirka 10 400 personer och är en lägre andel än genomsnittet för Sverige (24 procent), och en lägre andel än förra mätningen (23 procent).

Bland de som bor hemma hos föräldrar svarar 76 procent att de vill bo på annat sätt. Det innebär att cirka 8000 personer i åldern 20 till 27 år är ofrivilligt hemmaboende i Malmö och Lund. De som bor hemma är rent ekonomiskt en mer utsatt grupp än de som har flyttat hemifrån. Bland annat består gruppen i högre grad av studenter och personer som står utanför arbetsmarknaden.

En majoritet av unga i Malmö/Lund (62 procent) betalar mellan 2 000–6 000 kronor per månad för sitt boende. På nationell nivå uppgår motsvarande andel till 59 procent. 41 procent på nationell nivå betalar 6 001 kronor eller mer, medan andelen i Malmö/Lund med denna boendekostnad är 39 procent.

45 procent svarar att de under de senaste 12 månaderna fått ekonomisk hjälp av föräldrar eller vänner. Vidare svarar 80 procent att de kan få ekonomisk hjälp av familj eller vänner om de behöver.

De flesta unga vuxna i Malmö/Lund vill bo i en bostadsrätt eller i ett eget hus eller radhus, oavsett hur de bor idag. Totalt 61 procent skulle vilja bo i en egen bostadsrätt eller ett eget hus eller radhus. Var femte (20 procent) svarar att istället de helst skulle vilja hyra ett boende i första hand.

Totalt svarar 78 procent av de unga vuxna i Malmö/Lund att de vet vad de kommer ha för inkomst nästa månad. Det är främst de som bor hemma hos föräldrar som inte vet vilken kostnad de kommer ha för sitt boende kommande månad.

Nästan var tredje ung vuxen (30 procent) i Malmö/Lund oroar sig för att inte hitta något boende i framtiden. Detta motsvarar nästan 18 400 personer. Det framgår också att 42 procent av de unga vuxna i Malmö/Lund tvekar inför att bilda familj på grund av läget på bostadsmarknaden.

Bakgrund och syfte

Sedan 1997 genomför Hyresgästföreningen vartannat år en undersökning om unga vuxnas boende. Unga vuxna definieras som personer mellan 20 till 27 år. I undersökningen får ett urval personer ur målgruppen svara på frågor om hur de bor och hur de önskar bo. Undersökningen har genomförts av Enkätfabriken på uppdrag av Hyresgästföreningen under sommaren 2023. Undersökningen har genomförts med en blandning av metoder; webbpaneler, SMS-utskick och brevutskick.

Urval och svarsfrekvens

Urvalet består av unga vuxna mellan 20 och 27 år. Insamlingen har genomförts genom en mix av metoder för att samla in svar som är representativa för målgruppen. Första metoden var att skicka en inbjudan till respondenter i målgruppen som är anslutna till en av ett flertal webbpaneler. Utöver detta gjordes ett slumpmässigt urval från målgruppen via Skatteverkets personadressregister. Dessa bjöds sedan in att delta via brev och SMS. Svaren lämnades in via en webbenkät. Målsättningen med urvalet var att för målgruppen få en så representativ sammansättning som möjligt.

För att säkerställa att respondenterna motsvarar populationen av unga vuxna i Sverige har kvoter därför skapats för kön, ålder och geografi. I varje kvot har samma andel som befolkningen består av samlats in.

Totalt har 1 043 svar samlats in i det geografiska område som är i fokus för rapporten, nämligen Malmö och Lunds kommun. Detta är ett stort antal svar vilket utgör en stabil bas att dra slutsatser utifrån.

Analys

Enkätfabriken har analyserat och sammanställt resultaten för att i denna rapport ge en bild av unga vuxnas boendesituation. 2019 byttes metoden för undersökningen från telefonintervjuer till en mixad metod för att stärka representativiteten. På grund av detta görs inte jämförelser till resultat från tidigare års resultat i de flesta fall. Detta då resultaten från olika metoder kan skilja sig så pass mycket att en jämförelse inte skulle vara rättvisande. En viktning av datan har genomförts i syfte att skapa en representativ bild av unga vuxnas boende och deras upplevelse av boendemarknaden.

Läsanvisningar

Rapporten innefattar statistik uppdelat på bland annat ålder, kön och geografi. Denna typ av jämförelser möjliggör en större förståelse för unga vuxnas boende och huruvida villkor och möjligheter ser olika ut mellan grupper.

För att göra materialet mer överskådligt tas de mest relevanta aspekterna fram. Notera att maskinella avrundningar till heltal förekommer i rapporten vilket i vissa fall medför att adderade andelar inte alltid uppgår till exakt 100 procent.

**A.
Hur bor unga
vuxna?**

Tre av fyra unga har eget boende

Inledningsvis redovisar vi hur unga vuxna har svarat att de bor idag. Som det framgår i figuren till höger svarar 17 procent av unga vuxna i Malmö/Lund att de bor hemma hos sina föräldrar.

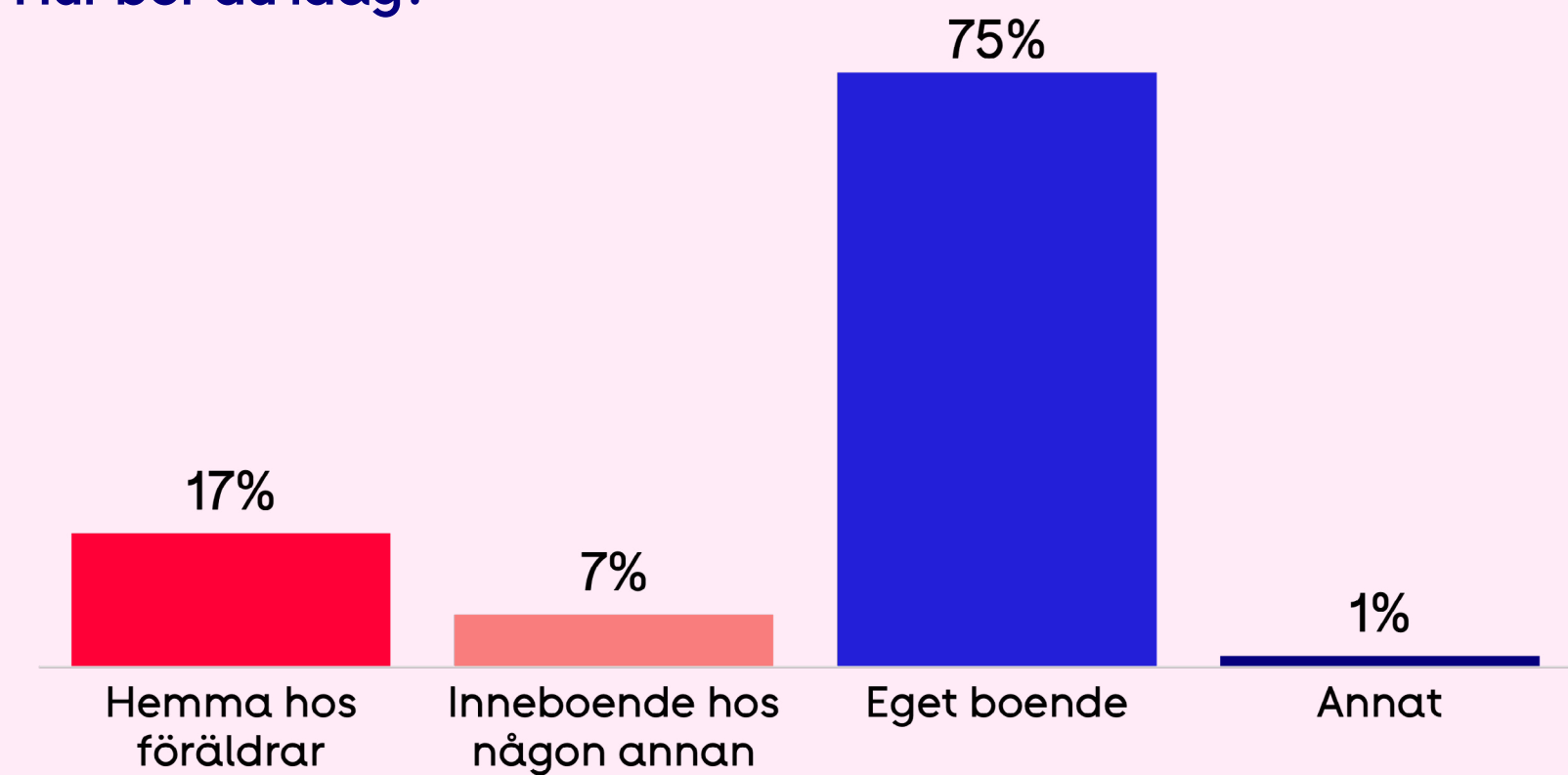
Sju procent svarar att de är inneboende hos någon annan än sina föräldrar. Majoriteten, 75 procent, uppger att de har ett eget boende. En procent har svarat att de bor på annat sätt.

Bland de som har eget boende svarar 71 procent att de hyr en bostad i första, andra eller tredje hand. 28 procent svarar att de har en egen bostadsrätt medan två procent uppger att de har ett eget hus eller radhus.

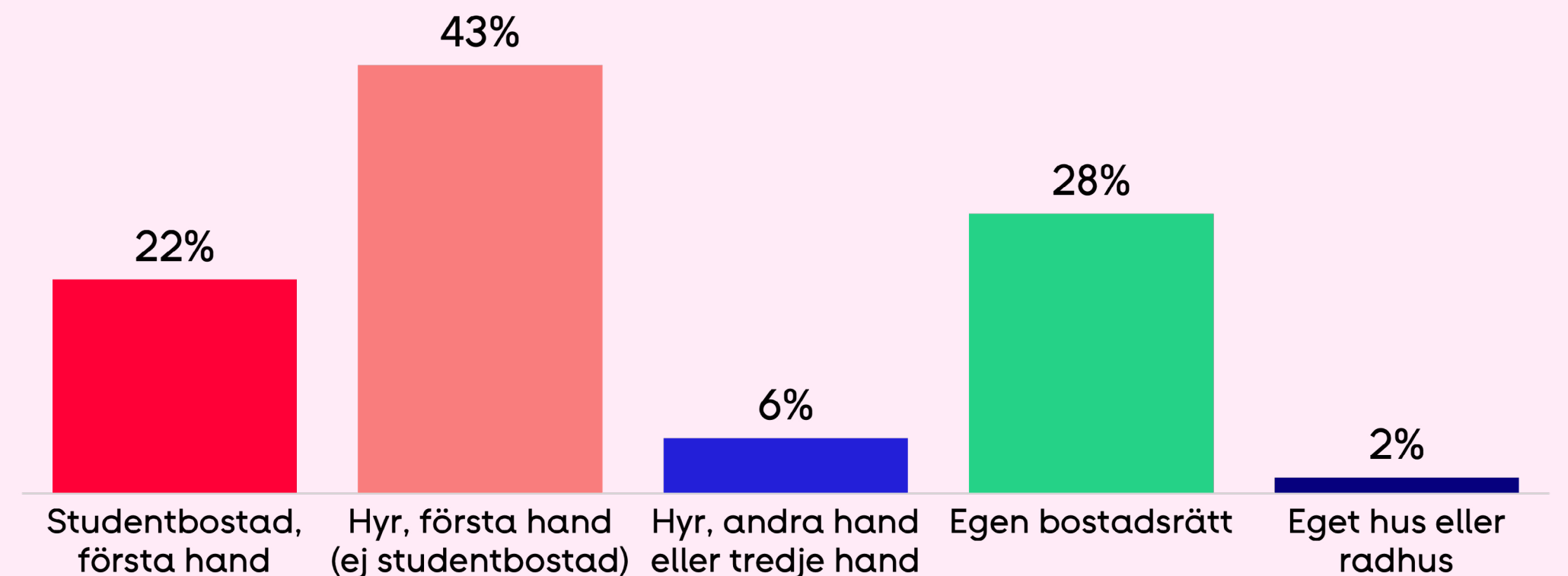
Andelen unga hemmaboende minskar

2021 var det 23 procent av de unga vuxna i Malmö/Lund som bodde hemma hos sina föräldrar. I årets mätning har andelen hemmaboende minskat till 17 procent. Andelen med ett eget boende har istället ökat från 67 procent 2021 till 75 procent i årets undersökning.

Hur bor du idag?

Av de med eget boende: Vilket typ av eget boende?

Ungefär var sjätte ung, motsvarande cirka 10 400 personer, bor hemma hos sina föräldrar i Malmö/Lund.

Hyresrätten är den vanligaste boendeformen för unga vuxna och har varit det sedan vi startade vår undersökning i Malmö/Lund år 2011. Därmed vet vi att den här gruppen är beroende av att hyresmarknaden fungerar och att nyproduktionstakten håller jämna steg med befolkningsutvecklingen.

Boendekostnaderna ökar för alla

Unga vuxna i Malmö/Lund betalar i snitt 5 394 kronor i månaden för sitt boende. Detta är mer än vad som uppmättes 2021, då genomsnittet uppgick till 4 512 kronor i månaden. Det har skett en kostnadsökning bland samtliga boendeformer. I diagrammet till höger redovisas medelvärde för boendekostnaden per typ av boende samt medelvärde för hur mycket pengar som blir över efter att boendet är betalt.

De som bor i eget boende har högst boendekostnader, strax under 6 100 kronor per månad. Bland respondenterna med eget boende så är boendekostnaderna relativt jämna för de som hyr i första, andra eller tredje hand, har egen bostadsrätt och de som bor i eget hus eller radhus. Bland de med eget boende är det boende i studentbostäder som har lägst boendekostnad per månad, med ett medelvärde på strax under 4 900 kronor.

Hur mycket pengar man har kvar när boendet är betalt skiljer sig inte så mycket mellan de som hyr sin bostad, oavsett om man hyr i första, andra eller tredje hand. De som har egen bostadsrätt eller eget hus eller radhus har dock relativt mer pengar kvar att leva på när boendet betalt, medan de med studentbostad har minst.

Svaren på frågan om boendekostnader är en uppskattning av respondenterna. Det kan därmed finnas både över- och underskattningar av kostnaderna liksom skillnader i vad som avses med boendekostnad.

Unga vuxnas boendekostnader i Malmö/Lund har ökat med ungefär 900 kronor sedan 2021, då den genomsnittliga månadskostnaden uppgick till 4 512 kronor.

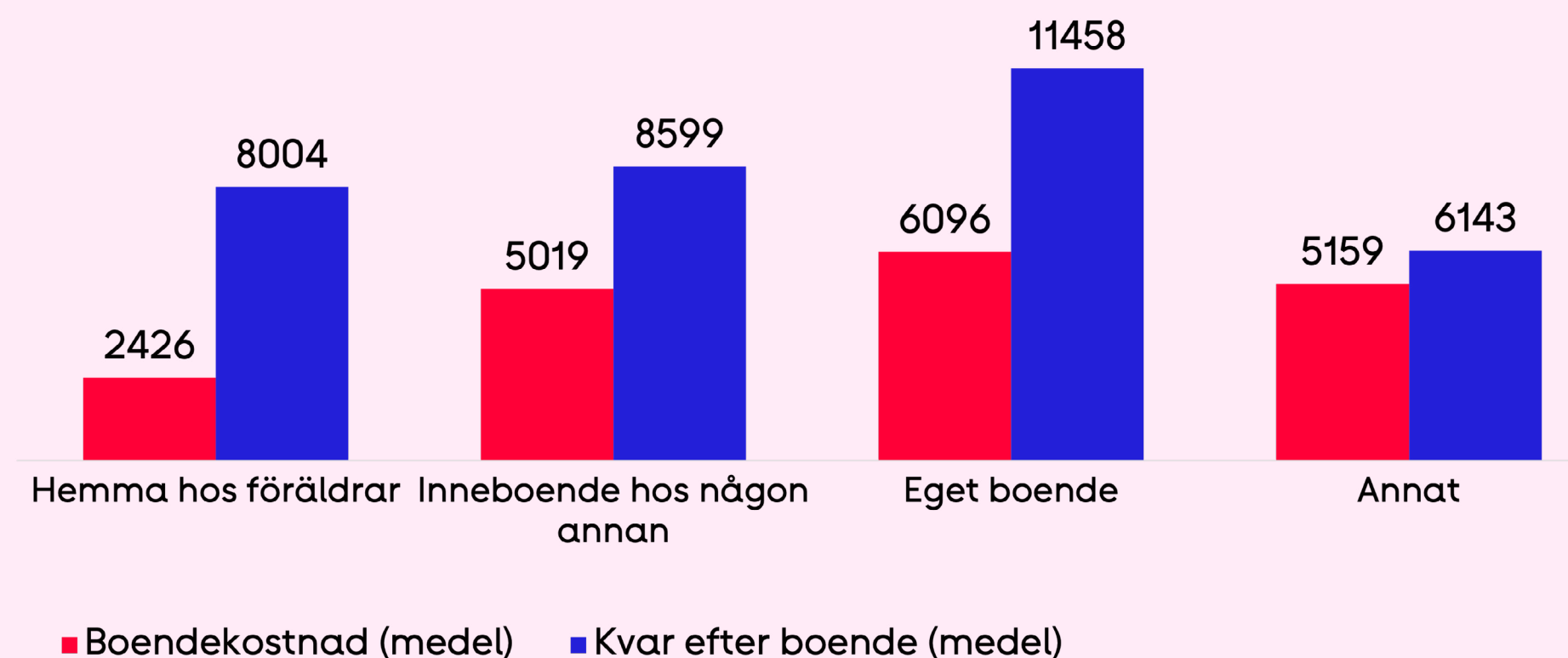
Kostnaderna har ökat för samtliga boendeformer. Höga räntor, hyreshöjningar och relativt hög andel färdigställda nyproducerade lägenheter är en delförklaring till detta. Den mest markanta ökningen av boendekostnad syns hos de med bostadsrätt, där boendekostnaden ökat

med i snitt 1 700 kronor jämfört med 2021. 2021 betalade unga bostadsrättshavare i snitt 4 498 kronor per månad. Unga hyresgäster betalar ungefär 750 kronor mer för sitt boende jämfört med 2021.

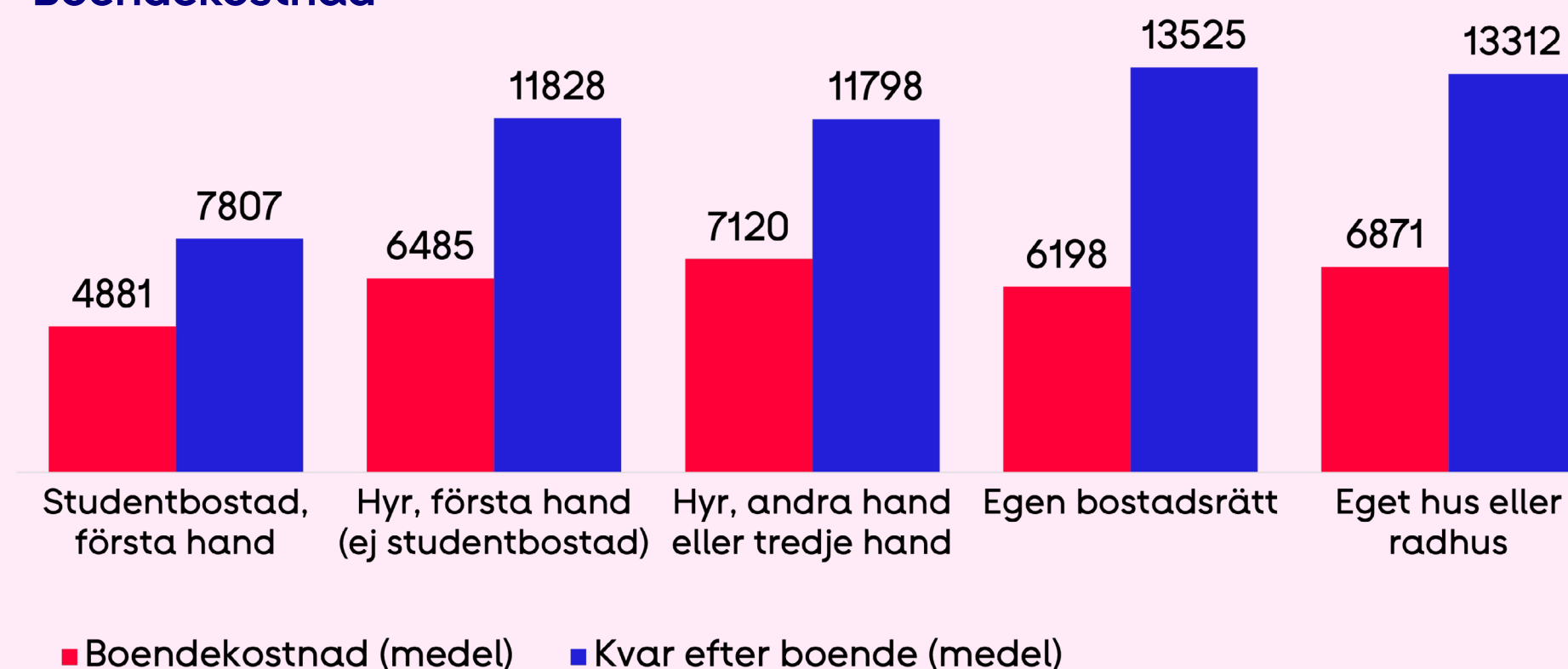
För jämförelse, i riket i sin helhet har bostadskostnaderna för hyresgäster ökat med i snitt 850 kronor, i Stockholms län har de ökat med ungefär 550 kronor, och i Storgöteborg har de ökat med ungefär 700 kronor.

Medelboende-
kostnad är
5 394 kr

Boendekostnad

Av de med eget boende:
Boendekostnad

”
Att köpa bostad känns
långt bort och som
en begränsning inför
framtiden.”

”
Allt nybyggt är för
litet och för dyrt.”

”
Bostadsmarknaden är
otrolig svår som ung.”

”
Allting har blivit dyrare
och jag har knappt
råd med att spara till
ett större boende.”

Att bo hemma är vanligare bland de yngsta

I figurerna till höger redovisas boendeform per åldersgrupp samt per typ av sysselsättning.

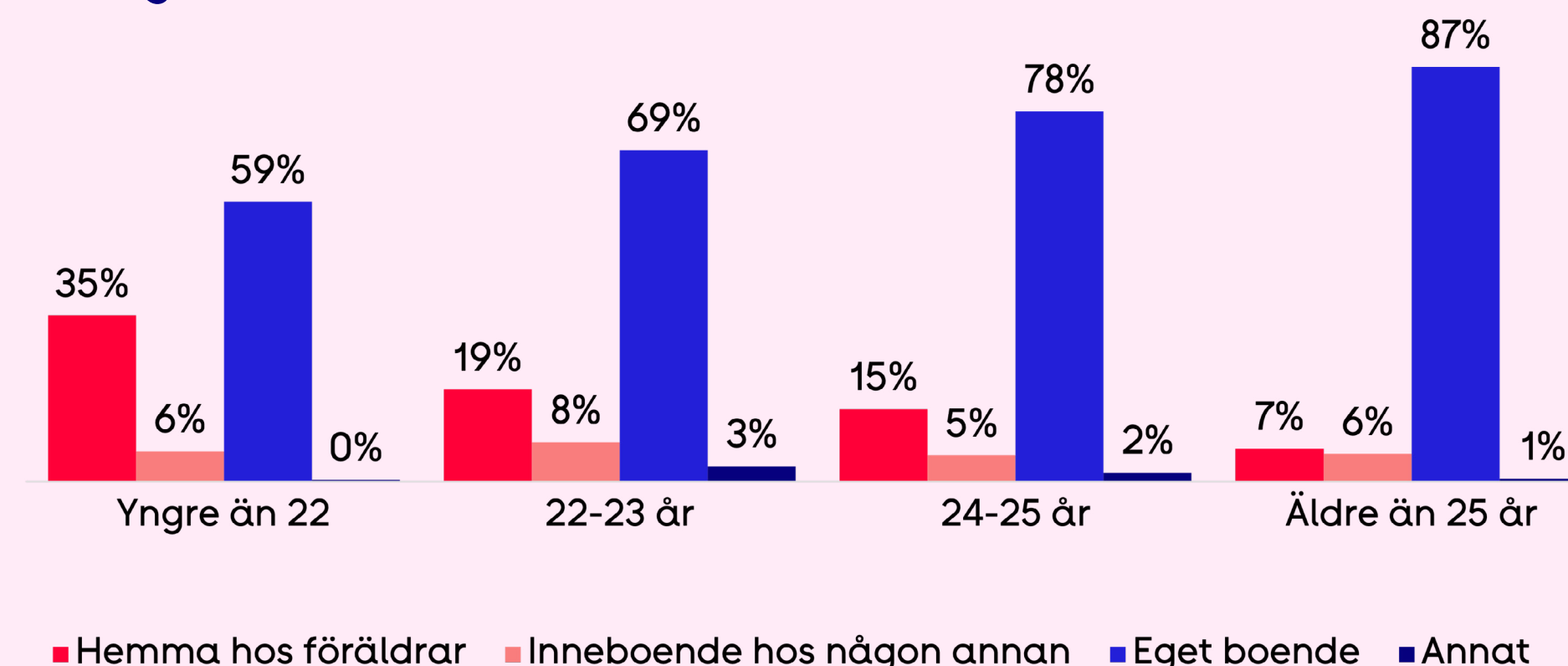
Unga vuxna 20–21 år är åldersgruppen där störst andel bor hemma hos föräldrar (35 procent). Andelen med eget boende är högst i den äldsta åldersgruppen, de över 25 år. Här svarar 87 procent att de har eget boende.

80 procent som jobbar har ett eget boende. Bland de som studerar är det 73 procent som har en egen bostad. I gruppen med sysselsättning inom kategorin "Övrigt" ingår de som svarat att de är sjukskrivna, arbetslösa eller gör annat. Detta är således en mer ekonomiskt utsatt grupp. I denna grupp är det endast 53 procent som har ett eget boende medan 28 procent fortfarande bor hemma.

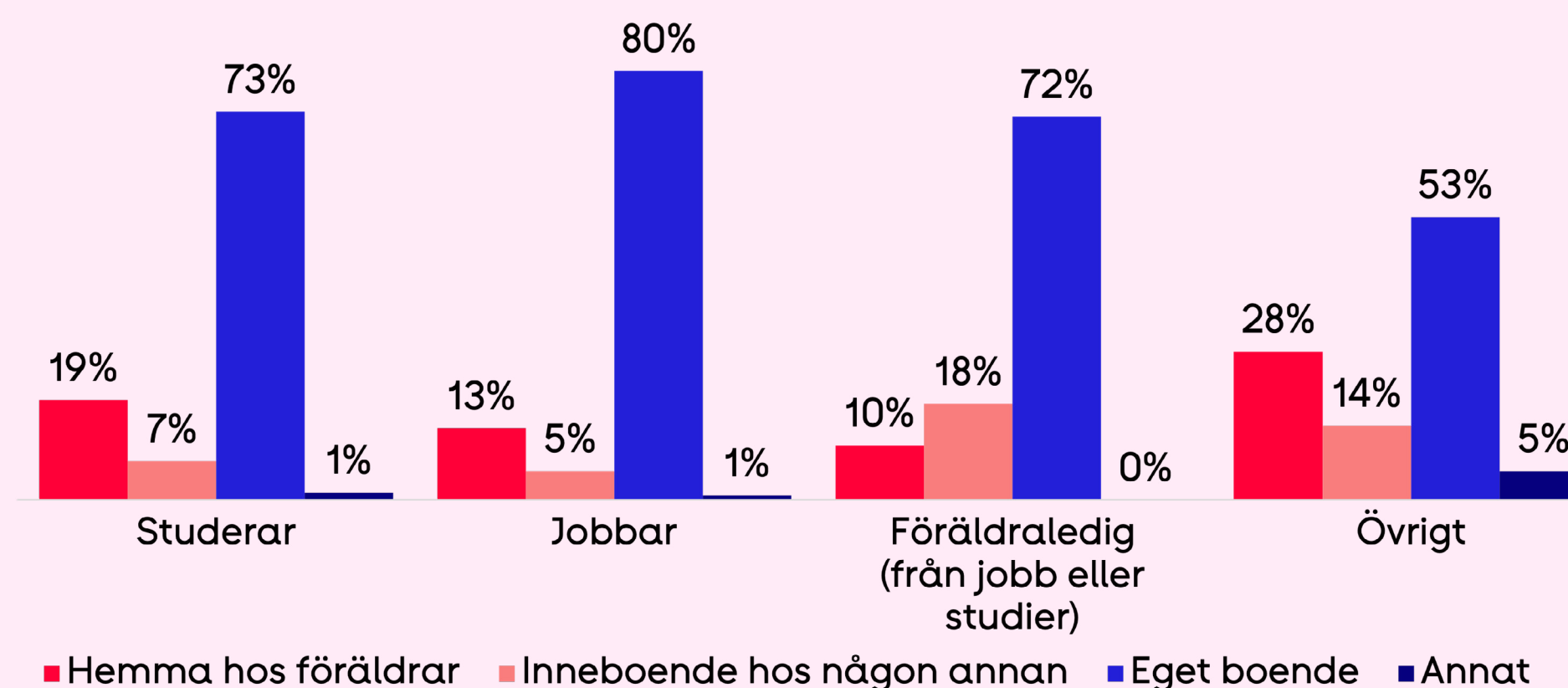

20–21-åringar bor hemma hos föräldrar i högst grad

Hur gammal är du?

Vad är din sysselsättning?

De senaste åren kan vi se en trend i Malmö/Lund-området att allt fler studerande har ett eget boende. 2023 är det 73 procent (att jämföra med nivån i riket som uppgår till 54 procent). 2021 var det 65 procent och 2019 var det 58 procent. De senaste åren har det byggts många mindre lägenheter i både Malmö och Lund, många med hjälp av investeringsstödet.

Malmö har haft 7,5 beviljade bostäder per 1 000 invånare med investeringsstöd, att jämföra med Stockholm som har haft 3,9 och Göteborg med 4,9. Skåne som helhet har 6,9 beviljade bostäder per 1 000 invånare.

Allt färre unga vill bo i ett eget hus

När vi frågat hur unga helst skulle vilja bo svarar 42 procent att de vill bo i egen bostadsrätt. En femtedel vill bo i hyresrätt med förstahandskontrakt och en annan femtedel vill bo i eget hus. Fem procent vill bo hos sina föräldrar.

Det ägda boendet har dock minskat i popularitet. Andelen som helst vill bo i bostadsrätt har minskat med tre procent sedan 2021 och preferensen för eget hus eller radhus har minskat med sex procent sedan 2021.

Boendepreferenserna skiljer sig något mellan unga i Malmö/Lund och unga i riket i övrigt. Det är fler unga i Malmö/Lund som vill bo i en egen bostadsrätt och något färre som vill bo i hyresrätt med förstahandskontrakt.

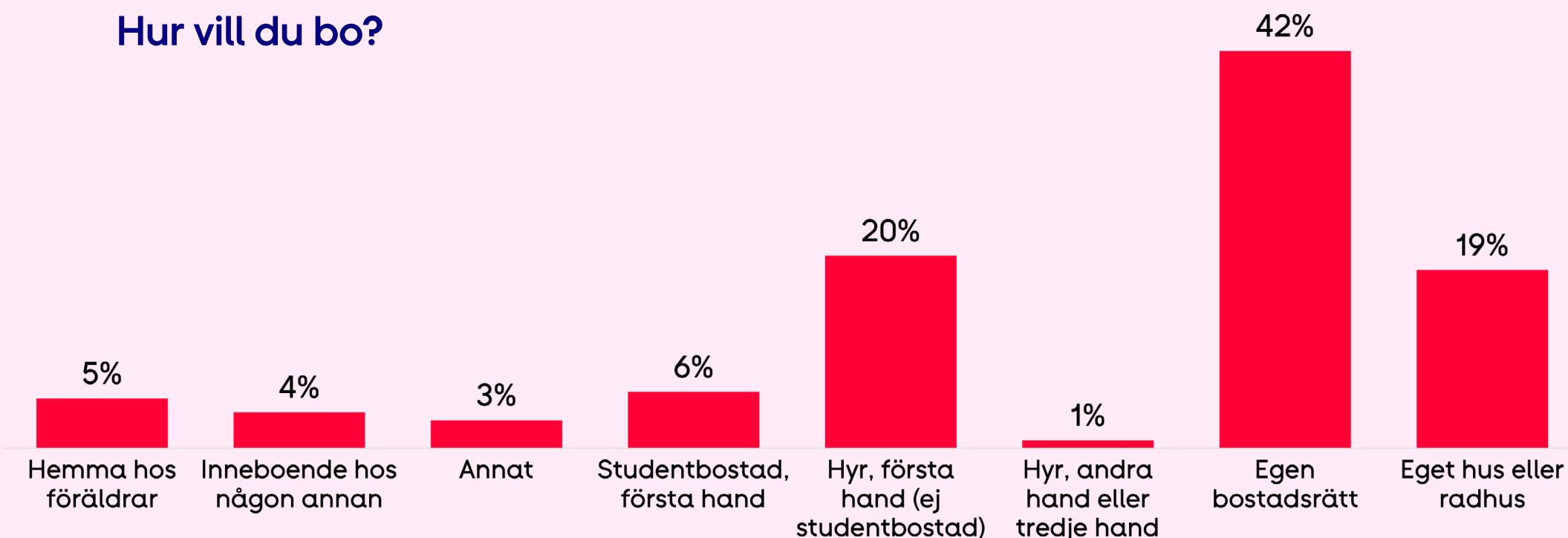
Även om bostadsrätt fortfarande är det mest populära alternativet för unga i Malmö/Lund har intresset för ägt boende varierat en del. 2021 var det 70 procent som ville flytta till en eget hus eller bostadsrätt, i år har andelen sjunkit till 61 procent.

De skiftande preferenserna mellan ägt och hyrt har troligtvis att göra med att förutsättningarna för det ägda boendet har förändrats sedan förra mätningen. Bopriserna är mer instabila, räntorna har

gått upp från de låga nivåer som unga vant sig vid under en längre tid och elpriserna fortsätter att skjuta i höjden.

Många unga har velat bo i bostadsrätt eller ägt boende då dessa upplåtelseformer framstått som en ekonomiskt attraktiv investering, men den senaste tidens inflation och de höga räntorna har sannolikt påverkat de unga vuxnas syn på det ägda boendet.

Hur vill du bo?

Jämförelse med riksnivåer

	Växjö 2021	Växjö 2023	Riksnivå 2021	Riksnivå 2023
Hemma hos föräldrar	1 %	2 %	5 %	7 %
Inneboende hos någon annan	0 %	4 %	3 %	4 %
Annat	2 %	2 %	2 %	3 %
Studentbostad, 1a hand	4 %	10 %	5 %	5 %
Hyr, första hand (ej studentbostad)	21 %	23 %	18 %	25 %
Hyr, andra hand eller tredje hand	0 %	1 %	1 %	1 %
Egen bostadsrätt	34 %	26 %	36 %	32 %
Eget hus eller radhus	37 %	32 %	30 %	23 %

Lägst hemmaboendegrad bland storstäderna

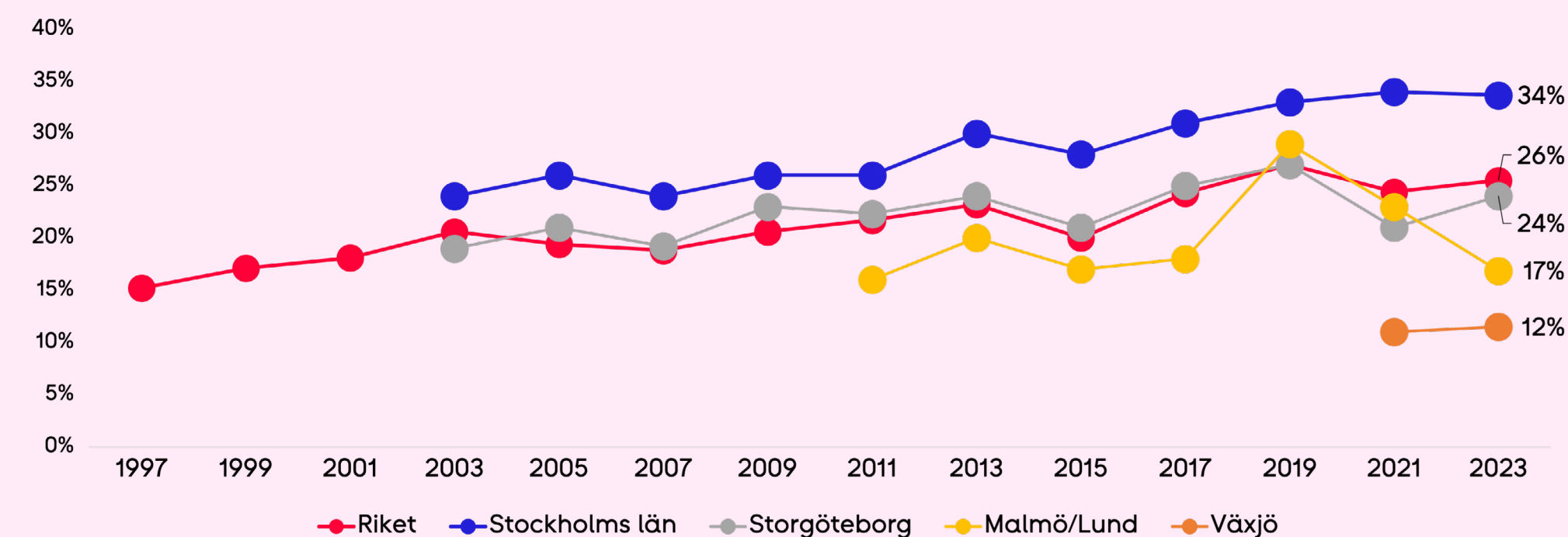
På den här sidan bryter vi ner respondenternas boendeform på basis av geografi.

Malmö/Lund är det geografiska område där hemmaboendegraden är lägst, jämfört med övriga storstadsområden. Det finns störst andel hemmaboende i Stockholms län. Växjö är den stad i undersökningen där störst andel unga har eget boende.

Geografi

	Malmö/Lund	Övriga Sverige	Stockholm	Göteborg	Jönköping	Växjö
Hemma hos föräldrar	17 %	24 %	34 %	24 %	14 %	12%
Inneboende hos någon annan	7 %	7 %	8 %	6 %	6 %	5 %
Eget boende	75 %	67 %	56 %	69 %	79 %	82 %
Annat	1 %	2 %	2 %	2 %	2 %	2 %
Totalt	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

Andel hemmaboende över tid och geografi

Var man bor i landet påverkar ens möjligheter att flytta hemifrån. I kommuner och städer där bostadsmarknaderna inte är lika hårt pressade är det en större andel unga som har lyckats skaffa sig eget boende.

Utvecklingen sedan mätningen 2021 tyder på en något mer pressad bostadsmarknad i Göteborg och Stockholm, medan läget i Malmö och Lund har lättat till fördel för unga.

Tillgången på hyreslägenheter

Diagrammet visar sambandet mellan antalet hyreslägenheter per capita per kommun och andelen hemmaboende. Varje punkt i diagrammet utgörs av en kommun.

Resultatet visar att kommuner med ett lågt antal hyreslägenheter per capita också har en hög andel hemmaboende. Sambandet är förhållandevis tydligt även om det finns undantag. Längst ner till höger, där kommuner med få hyreslägenheter och många hemmaboende finns, är det framförallt socioekonomiskt starka kommuner med stor andel villor. Längst upp till vänster finns istället lite större kommuner med stor andel studenter såsom Linköping, Umeå och Växjö.

Förhållandet mellan andelen hyreslägenheter per capita och andelen hemmaboende bekräftar bilden av att hyresrätter är den absolut viktigaste boendeformen för unga. Vill vi att unga ska kunna flytta hemifrån, så behöver vi hyresrätter.

Dessutom visar den tydligt hur vissa kommuner tar ansvar för att bygga hyresrätter, medan andra inte gör det. I dessa fall har unga vuxna ofta inget annat val än att flytta till en ort där det finns hyresrätter. På så vis åker vissa kommuner snålskjuts på andra kommuners höga ambitioner. Ansvaret för att lösa bostadsbristen är idag inte samordnat på någon nivå högre än den kommunala, vilket bidrar till den utveckling som vi ser här.

Svårare för ensamstående att flytta hemifrån

På den här sidan redovisas de tillfrågades boendeform uppdelat på civilstånd eller samboskap, föräldraskap och kön.

Av resultaten framgår att om man är sambo så är det sannolikt att man också har ett eget boende. 87 procent av alla sambos har svarat att de har en egen bostad. Motsvarande siffra bland gifta är 77 procent, då man i större utsträckning är inneboende hos någon annan än sina föräldrar. Bland ensamstående är det en mindre andel som har egen bostad, 69 procent.

Till skillnad från motsvarande siffror på riksnivå så är det ungefär lika stora andelar som har eget boende om man jämför de som har barn med de som inte har barn. Sett till kön är det en något större andel kvinnor som har eget boende och en något större andel män bor hemma hos sina föräldrar.

Ensamstående har en särskilt svår situation på bostadsmarknaden. De efterfrågar i stor utsträckning samma bostäder som par utan barn, men har en inkomst istället för två. Därför är det inte förvånande att de bor hemma i högre utsträckning.

Generellt sett vet vi att kvinnor flyttar hemifrån tidigare än män. Så har det varit sedan vi började med undersökningen 1997.

Det är färre unga ensamstående män än ensamstående kvinnor som har eget boende i Malmö/Lund. Könsskillnaderna bland ensamstående med eget boende varierar mellan storstäderna. I Göteborg är det väldigt liten skillnad, medan det i Stockholm är betydligt färre ensamstående kvinnor som har eget boende.

Är du gift eller sambo med en partner?

	Hemma hos föräldrar	Inneboende hos någon annan	Eget boende	Annat	Totalt	Antal svar
Ja, sambo	3%	7%	87%	3%	100 %	317
Ja, gift	5%	18%	77%	0%	100 %	72
Nej	25%	5%	69%	1%	100 %	654

Har du barn?

	Hemma hos föräldrar	Inneboende hos någon annan	Eget boende	Annat	Totalt	Antal svar
Ja	8%	16%	72%	4%	100 %	111
Nej	17%	6%	75%	1%	100 %	932

Vilket är ditt juridiska kön?

	Hemma hos föräldrar	Inneboende hos någon annan	Eget boende	Annat	Totalt	Antal svar
Kvinna	16%	6%	77%	2%	100 %	574
Man	18%	7%	74%	1%	100 %	424

Andel ensamstående män/kvinnor med eller utan barn som bor i eget boende. (Som svarat nej på frågan om de är sambo eller gifta.)

	Riket	Stockholms län	Storgöteborg	Malmö/Lunds kommuner	Växjö kommun	Jönköping kommun
Ensamstående kvinnor (med eller utan barn) med eget boende	56 %	38 %	54 %	72 %	80 %	73 %
Ensamstående män (med eller utan barn) med eget boende	53 %	45 %	52 %	67 %	76 %	67 %

B.
**De som bor
kvar hemma**

Unga hemmaboende

I figuren till höger ser vi andelen hemmaboende bland unga vuxna i Malmö/Lund respektive hela Sverige, från 1997 till 2023.

Den nationella andelen unga vuxna som bor hemma hos sina föräldrar är högre än vid mätningen 2021. Då var det 24 procent som bodde hemma, jämfört med 26 procent i år. Andelen är nästan lika stor som vid 2019 års mätning (27 procent) vilket var den högsta siffran som uppmätts sedan undersökningen startade 1997. Omräknat i antal innebär det att cirka 250 000 unga vuxna i Sverige är hemmaboende år 2023.

Den första mätningen för Malmö/Lund (2011) visade att 16 procent bodde hemma, att jämföra med 2023 års resultat på 17 procent. Andelen hemmaboende i Malmö/Lund har dock minskat kraftigt sedan toppnoteringen 2019 på 29 procent hemmaboende unga vuxna.

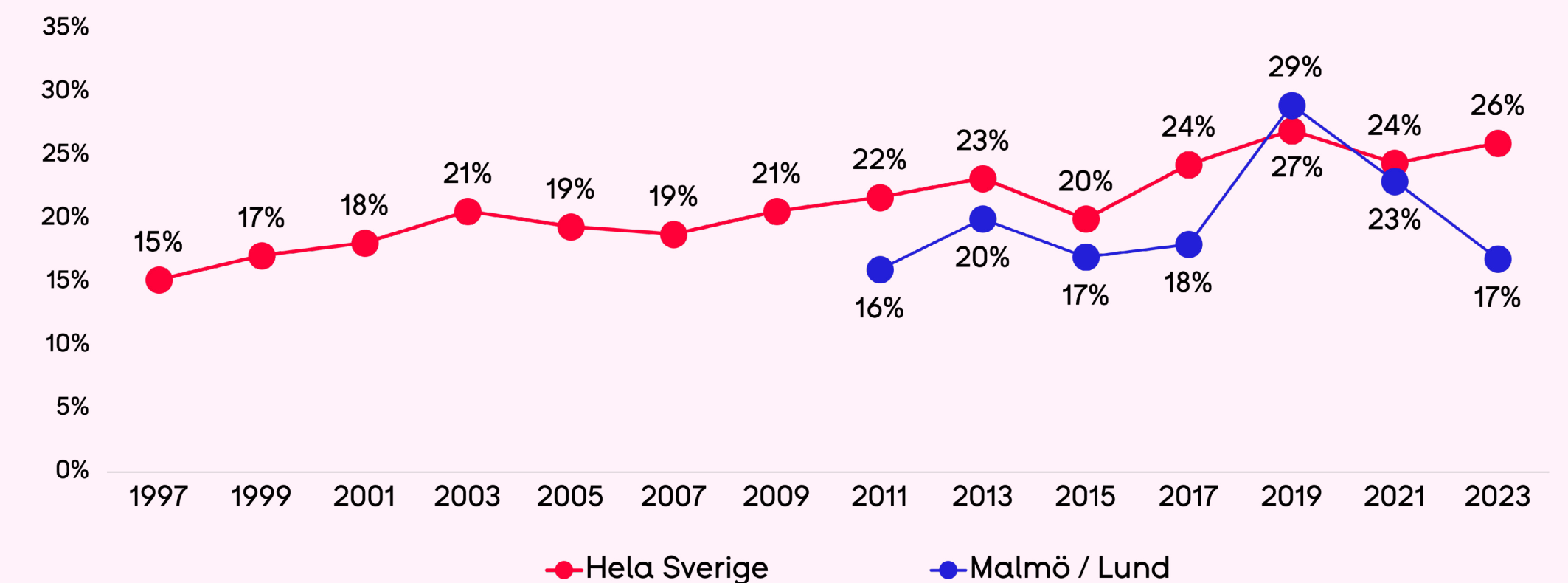
Majoriteten har eget rum

89 procent av de hemmaboende respondenterna i Malmö/Lund uppger att de har ett eget rum. Detta är en marginell ökning i jämförelse med 2021 års mätning då 88 procent uppgav att de hade ett eget rum.

! Från toppnoteringen av hemmaboende 2019 (29 procent) till en lägre siffra än i riket 2023 ser vi två större bidragande faktorer. Dels att 20–27-åringarna i denna rapport är födda 1996–2003. Storleken på dessa årskullar var markant mindre än de åren innan.

Dels har både Malmö och Lunds kommun byggt rekordmycket de senaste åren. Bägge kommunerna har använt sig av investeringsstödet vilket har gett mindre lägenheter, exakt det som efterfrågas av de som flyttar hemifrån.

Förändring över tid Andel hemmaboende

Har du ett eget rum där du kan dra dig undan och vara ifred?

89% → uppger att de har ett eget rum

Ofrivilligt hemmaboende

I det här avsnittet tittar vi närmre på svaren från de unga som fortfarande bor hemma hos sina föräldrar. Som tidigare nämnt är det 17 procent av 20–27-åringarna som bor hemma. Detta motsvarar i antal ungefär 10 400 unga vuxna som bor hemma hos sina föräldrar i Malmö/Lund. Det är färre än föregående mätning och mer än tio procent lägre än rekordnoteringen 2019.

Många vill flytta hemifrån

76 procent av de som bor kvar hemma svarar att de vill bo på ett annat sätt än de gör idag. Denna grupp är alltså ofrivilligt hemmaboende. Omräknat i antal motsvarar detta cirka 8000 personer.

I figuren till höger redovisas hur denna grupp skulle vilja bo om de fick välja fritt. Den mest eftertraktade boendeformen är bostadsrätt. 42 procent har det som förstahandsval. 32 procent vill helst bo i en hyreslägenhet med förstahandskontrakt. 14 procent svarar studentbostad och 10 procent eget hus eller radhus.

Jämfört med 2021 års mätning är det betydligt färre som säger sig vilja bo i ett eget hus eller radhus, då siffran var 27 procent. Samtidigt som det har blivit mer önskvärt att bo i en hyresrätt med förstahandskontrakt. Där uppgår ökningen till fyra procentenheter.

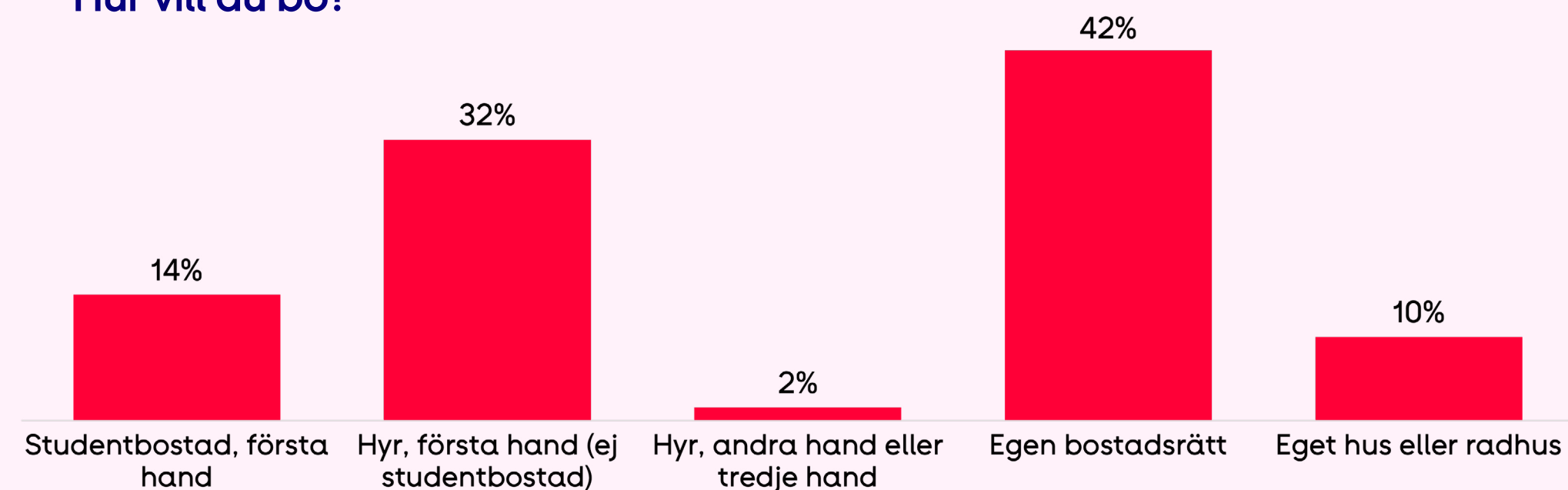
De som bor hemma är i en mer utsatt ekonomisk position, vilket kan göra att de i högre grad än de med eget boende påverkas av konjunkturen och anpassar sina önskemål i enlighet med det. De som vill ha ett eget hus eller radhus har sjunkit med 17 procent sedan 2021 medan andelen som önskar en bostadsrätt eller att hyra i första hand har gått upp.

Det egna ägandet är troligen fortfarande intressant men inte de högre utgifterna som ett hus medför. Antalet som är ofrivilligt hemmaboende i Malmö/Lund har sjunkit med 8 procent sedan förra mätningen 2021 och 9 procent sedan 2019. Möjligen accepterar man att bo hemma i större utsträckning i ett tuffare ekonomiskt läge.

Andel som bor hemma hos vårdnadshavare som svarat att de inte vill bo hemma

76 % → av de svarande vill inte bo hemma

Hur vill du bo?

”
Jag har tur att jag sedan länge tillbaka har en köplats ifall jag bestämmer mig för att flytta ut, och jag har en mamma som kommer låta mig bo kvar med henne hur länge jag än vill/behöver oavsett om det är när jag är 30.”

”
Jag känner mig trygg och nöjd så länge jag får bo kvar i min studentbostad men detta upphör inom ett år när jag är klar med mina studier. Därefter känner jag mig högst otrygg och är rädd för att behöva flytta hem till mina föräldrar.”

”
Jag hade aldrig kunnat flytta hemifrån i somras om inte min pappa hade kunnat gå in och hjälpa mig med pengar till att köpa min bostadsrätt. Jag hade behövt bo hemma i flera år till pga extremt höga hyror och svårt att hitta boende. Jag har stått i kö hos Boplats Syd sedan 2016 eller 2017, men kunde pga min ganska låga inkomst inte ens söka till knappt några lägenheter.”

Hemmaboende i Sveriges kommuner

I Statistiska centralbyråns (SCB) statistik över hemmaboende unga vuxna, som Hyresgästföreningen här presenterar i kartformat, kan man se hur hemmaboendet utvecklar sig i Sveriges kommuner från 1998 fram till SCBs senaste sammanställda statistik, från 2021. Rött betyder en hög andel hemmaboende och grönt betyder en låg andel hemmaboende. Jämförelsen visar att hemmaboendet ökar i Sverige, särskilt i storstadsområdena.

Vad som framgår är, likt tidigare års resultat, att hemmaboendet är mest utbrett i kranskommunerna kring storstäderna. Dessa kranskommuner har i regel en högre andel villaboende. Eventuellt kan det vara så att det är mer accepterat att bo kvar hemma om föräldrar eller vårdnadshavare bor i villa. Det kan också handla om att det finns få bostäder i dessa kommuner som unga kan efterfråga. Om man ska flytta hemifrån blir det därför till en annan kommun.

Det gäller särskilt kommuner med höga medelinkomster. I dessa kommuner, som exempelvis Täby utanför Stockholm eller Vellinge utanför Malmö, har man som hemmaboende tillgång till storstädernas utbud och möjligheter, samtidigt som man ofta har föräldrar med god ekonomi som bor i villa eller radhus där man kan utvidga pojk- eller flickrummet till ett halvt källarplan eller liknande. I storstadskommunerna innanför kranskommunerna är möjligheterna att på ett bra sätt anpassa boendet efter ytterligare en vuxen också mindre, eftersom man oftare bor i flerfamiljshus. Det här mönstret är tydligast runt Stockholm, Göteborg och Malmö, men kan även skönjas runt andra städer.

Två kommuner skiljer ut sig på ett helt annat sätt: Uppsala och Lund har studenter som kommer från hela landet och för dem är inte hemmaboende ett alternativ. Hög andel unga som studerar och som inte kan bo hemma gör att Uppsala och Lund har landets lägsta andel hemmaboende unga vuxna.

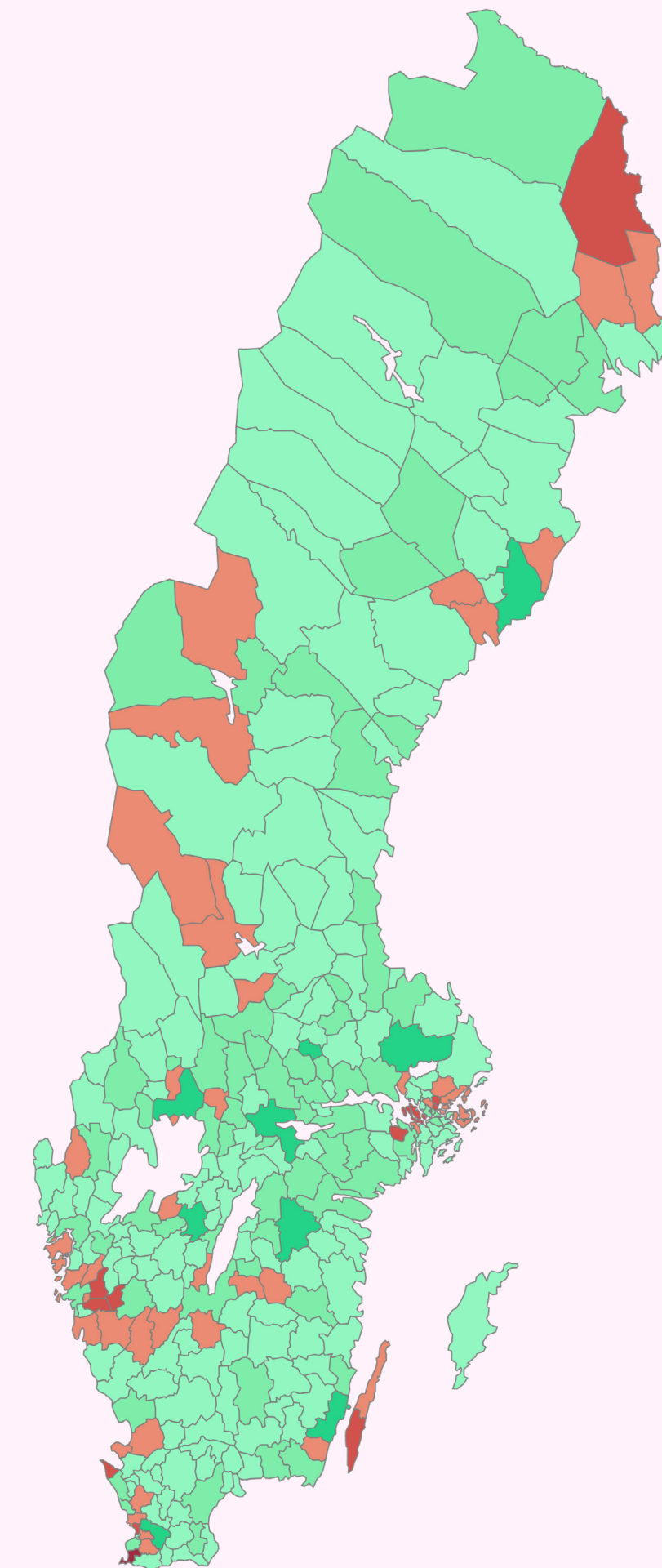

SCBs statistik över hemmaboende gäller unga mellan 21 och 24 år som är folkbokförda hemma hos sina vårdnadshavare. Detta bidrar till att SCB redovisar en högre grad av hemmaboende än vår undersökning.

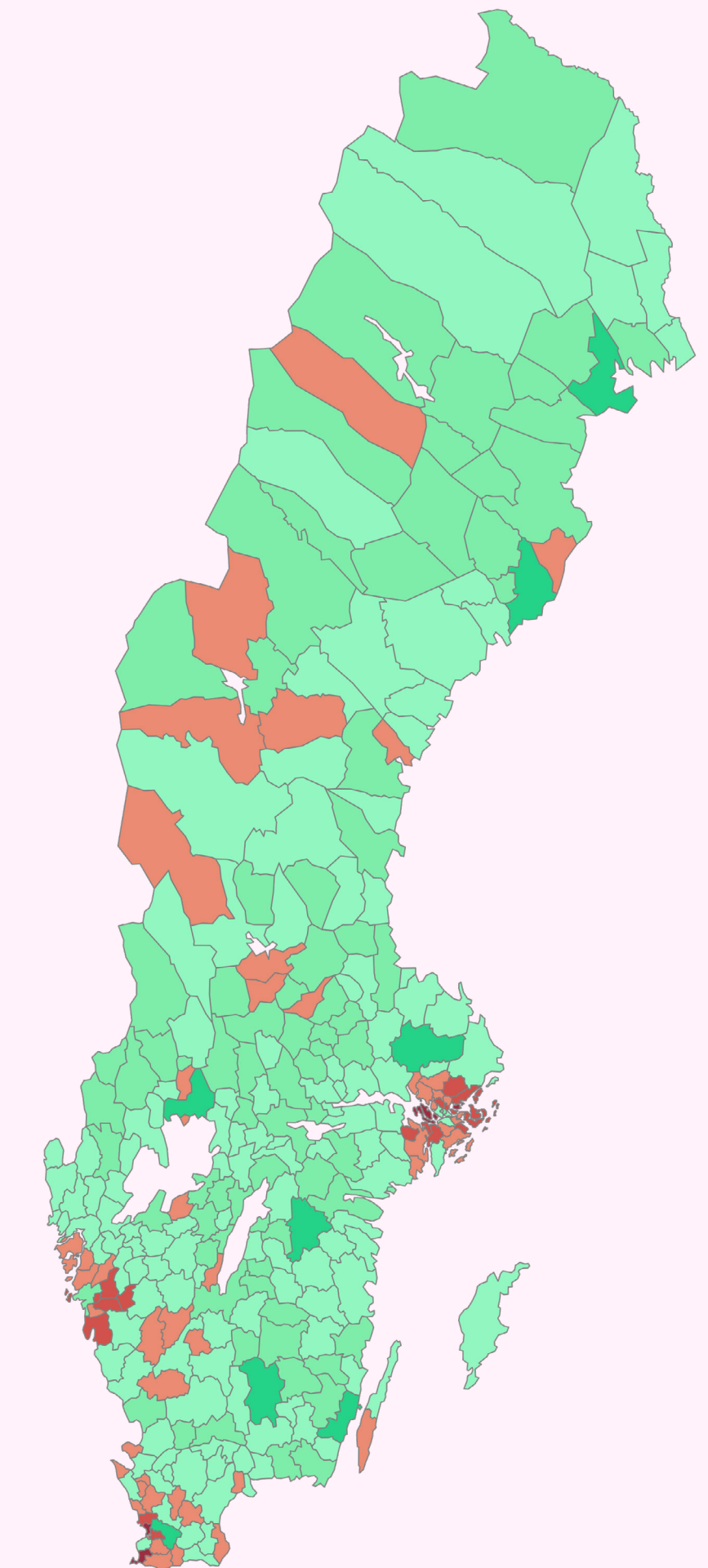
Det är vanligare att man bor hemma om man är yngre och dessutom förekommer det att unga flyttar till temporära boendelösningar utan att ändra sin folkbokföringsadress.

Andel 21–24 åringar som är folkbokförda hos sina föräldrar

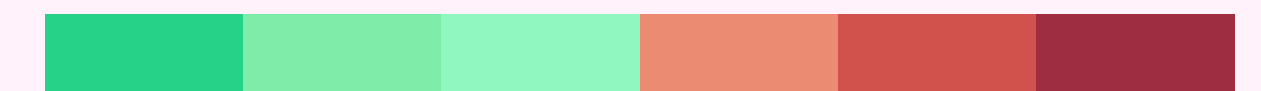
Riket 1998

Riket 2021

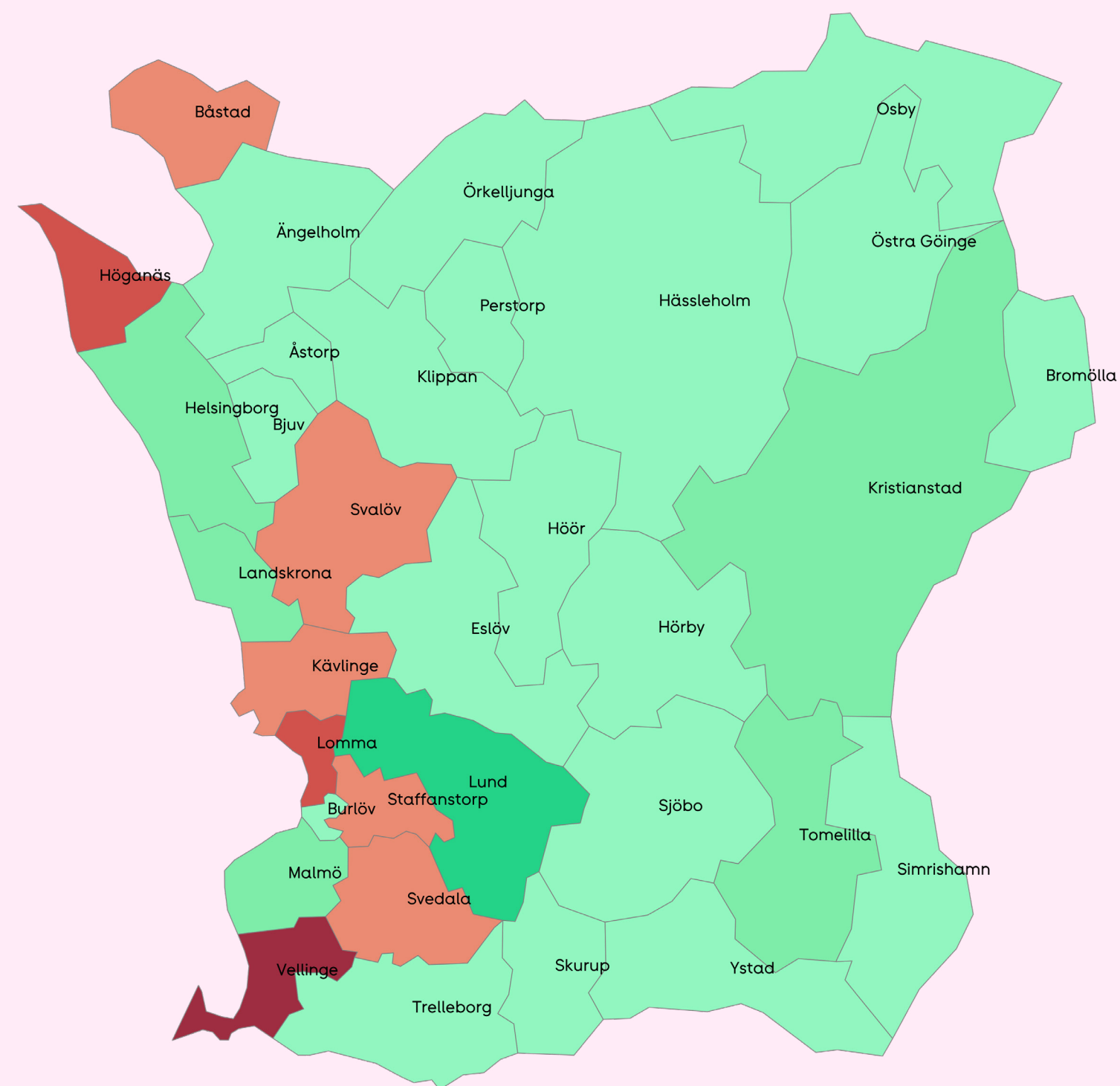

10 % 30 % 40 % 50 % 60 % 80 %

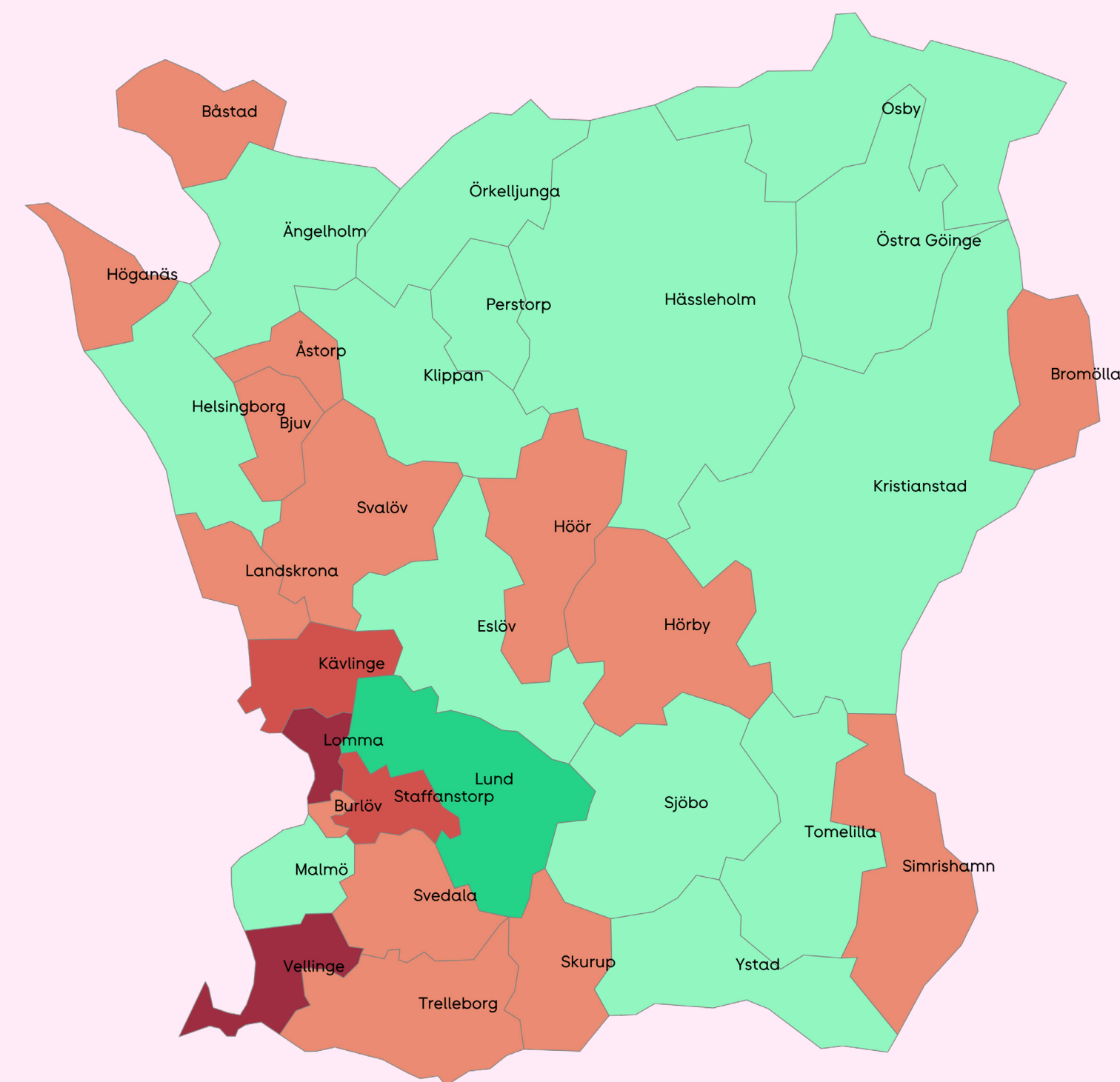
Andel 21–24 åringar som är folkbokförda hos sina föräldrar Skåne län 1998

1998 - Hemmaboende i region Skåne

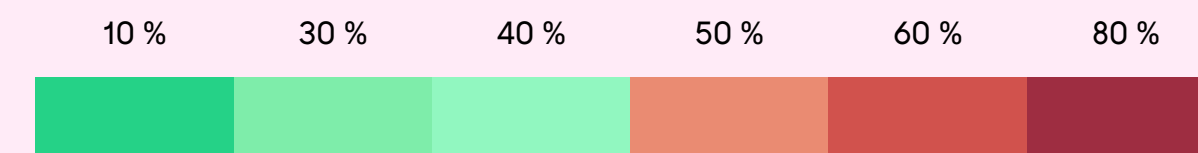
Andel 21–24 åringar som är folkbokförda hos sina föräldrar Skåne län 2021

2021 - Hemmaboende i region Skåne

Kartorna visar andelen hemmaboende utifrån SCBs statistik för Skåne län år 1998 och 2021. Rött betyder en hög andel hemmaboende och grönt betyder en låg andel hemmaboende. Vad som framgår, likt tidigare års resultat, är att hemmaboendet är mest utbrett i kranskommunerna kring de större städerna.

Kranskommunerna har i regel en högre andel villaboende och få lägenheter som unga efterfrågar. Därtill är nybyggnadstakten betydligt lägre än i exempelvis Malmö och Lund. Detta betyder att de flesta unga flyttar ifrån kranskommunerna, och de som bor kvar är de som bor hemma hos sina föräldrar.

C. De som har eget boende

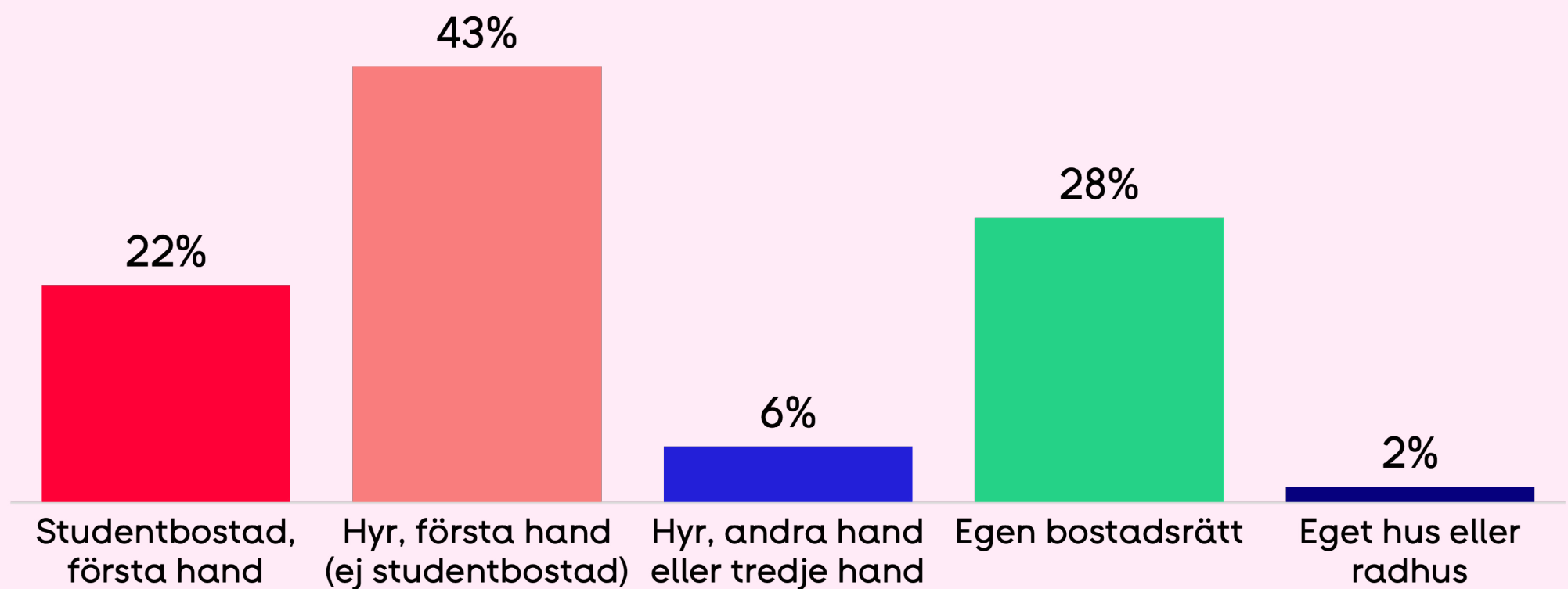
De som har eget boende

I denna del redovisas några av enkätfrågorna som är speciellt relevanta att titta på inom gruppen unga vuxna i Malmö/Lund som har flyttat hemifrån.

Hyresrätt vanligast bland unga vuxna i Malmö/Lund

I Malmö/Lund är det 75 procent av de unga vuxna som har eget boende. Bland dessa ser fördelningen bland boendeformer ut enligt figuren till höger. Hyresrätt med förstahandskontrakt den vanligaste boendeformen i Malmö/Lund. Därefter är egen bostadsrätt det vanligaste alternativet. 22 procent bor i en studentbostad med ett förstahandskontrakt, vilket är betydligt mer än andelen på riksnivå (14 procent).

Hur bor du?

	Andel i hyrt boende 2019	Andel i ägt boende 2019	Andel i hyrt boende 2021	Andel i ägt boende 2021	Andel i hyrt boende 2023	Andel i ägt boende 2023
Riket	62 %	38 %	65 %	34 %	68 %	31 %
Stockholms län	53 %	46 %	57 %	43 %	60 %	41 %
Storgöteborg	66 %	34 %	65 %	35 %	67 %	33 %
Malmö/Lund	64 %	36 %	64 %	36 %	71 %	30 %
Jönköping	-	-	-	-	69 %	30 %
Växjö	-	-	71 %	24 %	81 %	19 %
Övriga Sverige	64 %	36 %	72 %	29 %	72 %	30 %

Hyrt boende (förstahandskontrakt, andrahandskontrakt eller studentbostad) är den vanligaste upplåtelseformen bland unga i Sverige som har flyttat hemifrån. Andelen som hyr sitt boende har ökat stadigt i alla geografiska områden sedan 2019.

Den här utvecklingen kan ha att göra med att fler hyresrätter blivit tillgängliga till följd av 2010-talets relativa höga nyproduktionstakt.

Unga hyresgäster

De allra flesta unga som hyr sin bostad har ett skriftligt kontrakt för sitt boende. Detta gäller både de som bor i studentbostad och de som bor i hyresrätt.

Majoriteten av alla respondenter som hyr sin bostad svarar att deras boende inte är tidsbegränsat. 49 procent av de boende i studentbostad svarar att deras boende är tidsbegränsat, att jämföra med 2021 års siffra på 47 procent.

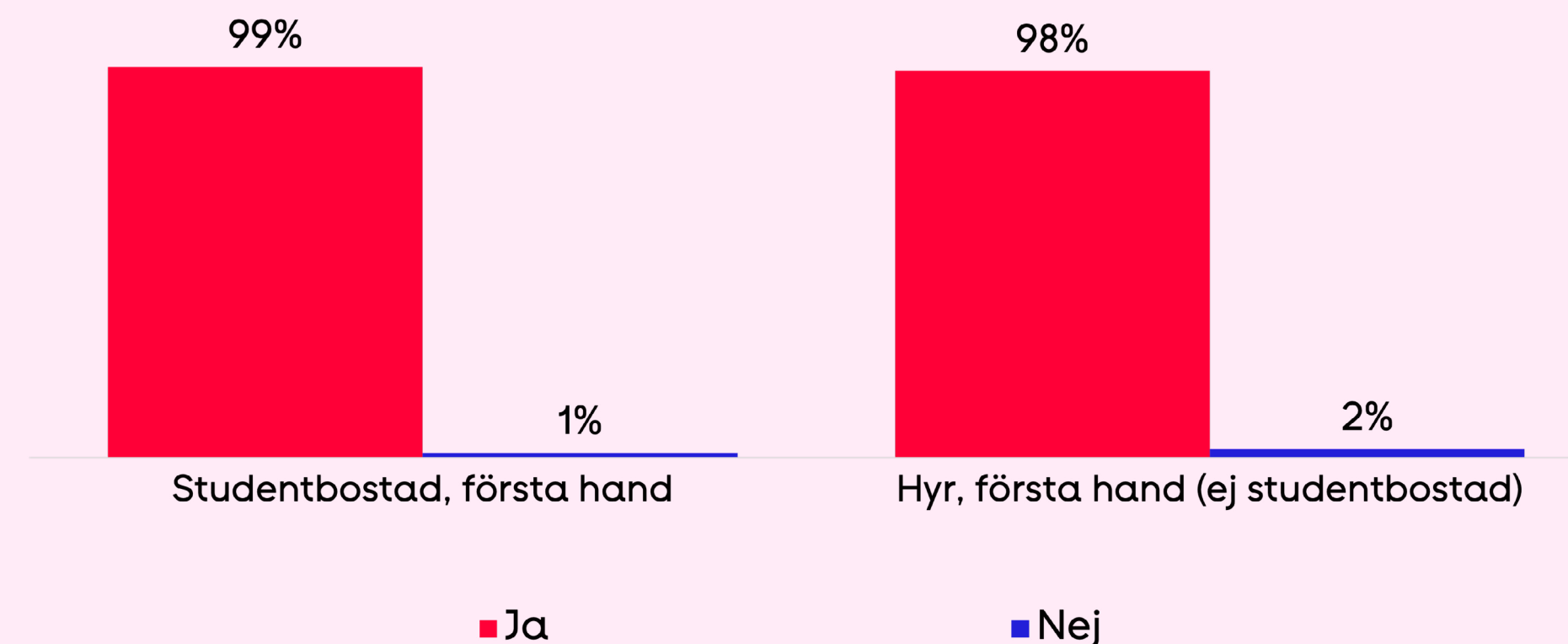
Bland de som bor i hyresrätt i första hand har andelen personer som uppger att deras boende är tidsbegränsat ökat från två procent 2021 till fem procent i årets mätning.

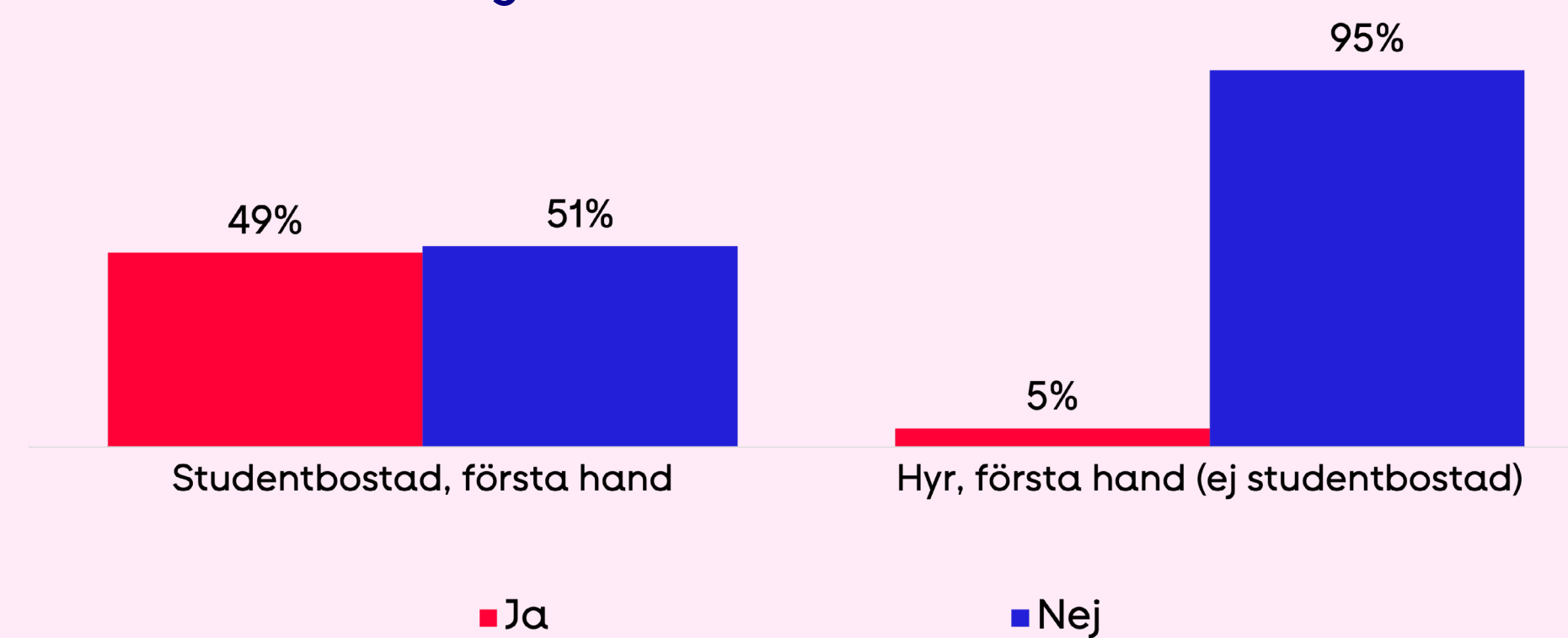
Den svenska förstahandshyresmarknaden är generellt sett ordnad och professionell, vilket återspeglas av att nästan alla har ett skriftligt kontrakt för sitt boende. Att ha ett skriftligt kontrakt gör det lättare att ha koll på sina rättigheter och få dessa respekterade som hyresgäst.

Det är ovanligt med tidsbegränsade kontrakt, vilket är en konsekvens av lagstiftning och regler som tar tillvara på hyresgästers intressen och rättigheter.

Har du ett skrivet kontrakt?

Är ditt boende tidsbegränsat?

Hur unga med eget boende skulle vilja bo

I figuren till höger kan vi se hur unga vuxna som har flyttat hemifrån bor idag och hur de helst skulle vilja bo. En generell iakttagelse är att den nuvarande boendeformen verkar förstärka preferensen för just den typen av boende.

Lite mindre än en fjärdedel av de som hyr en studentbostad skulle vilja bo i en hyreslägenhet med förstahandskontrakt (23 procent) och 38 procent är intresserade av en bostadsrätt. Bland de som har en hyreslägenhet med förstahandskontrakt vill 32 procent fortsätta att hyra och 36 procent skulle vilja flytta till bostadsrätt. De som äger sitt boende (bostadsrätt eller eget hus/radhus) vill i regel fortsätta att göra det.

Det framhålls ofta att det ägda boendet är målet med bostadskarriären, men vår undersökning visar att detta inte nödvändigtvis stämmer. Även om bostadsrätten är den mest efterfrågade boendeformen bland de som idag hyr sitt boende (i tabellen bredvid) har dess popularitet minskat sedan förra mätningen, utom bland de som hyr i andra eller tredje hand.

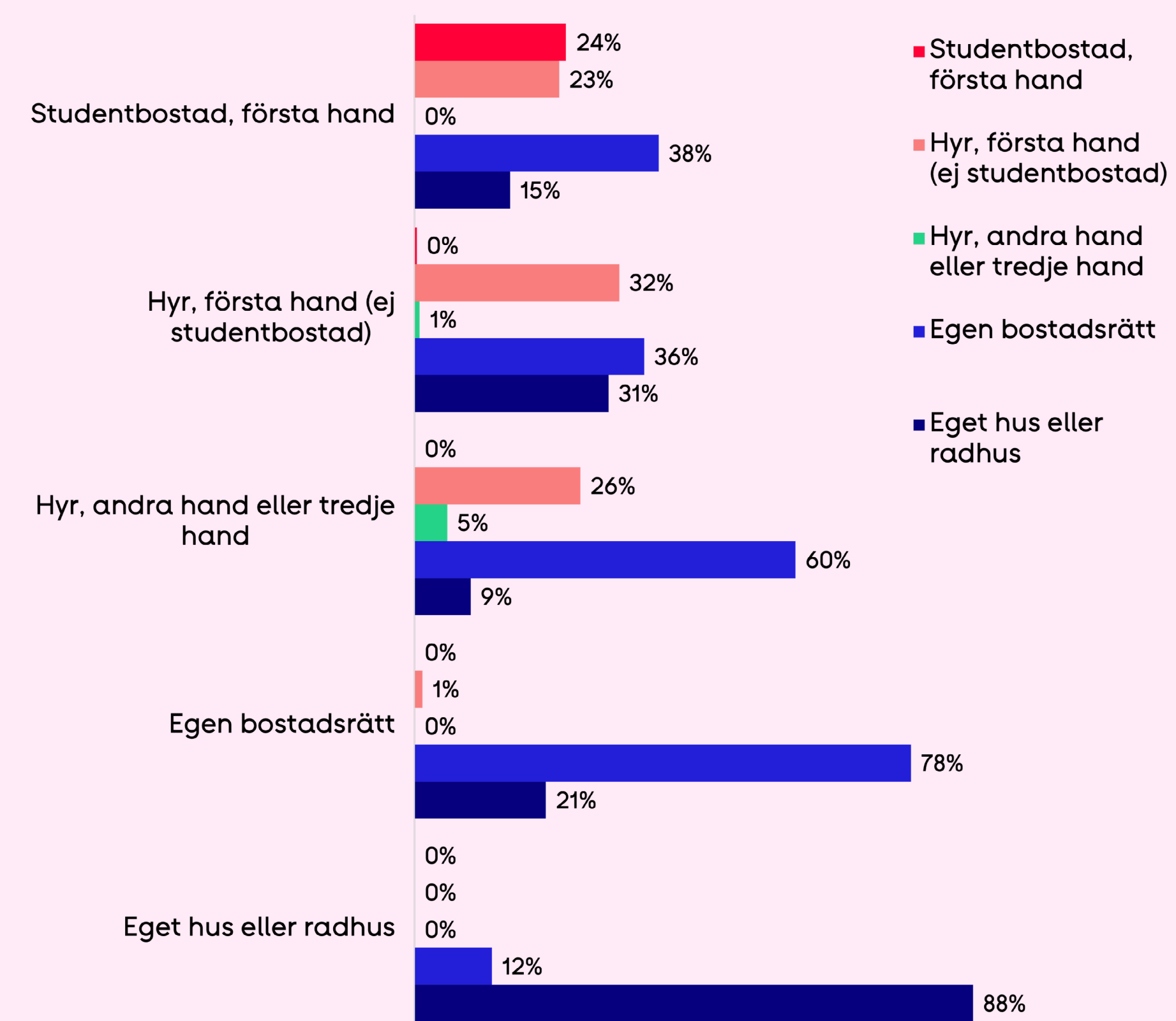
De som hyr sitt boende i första hand vill i allt högre utsträckning fortsätta att göra det, sett till utvecklingen i 2019, 2021 och 2023 års undersökning.

Jag bor i	Jag vill bo i	2019	2021	2023
Student-hyresrätt	En hyresrätt med förstahandskontrakt	19 %	21 %	23 %
	En egen bostadsrätt	40 %	50 %	38 %
	I ett eget hus eller radhus	12 %	10 %	15 %
Andra eller tredje-hand	En hyresrätt med förstahandskontrakt	43 %	44 %	26 %
	En egen bostadsrätt	24 %	13 %	60 %
	I ett eget hus eller radhus	14 %	25 %	9 %
Första hand	En hyresrätt med förstahandskontrakt	25 %	30 %	32 %
	En egen bostadsrätt	32 %	38 %	36 %
	I ett eget hus eller radhus	39 %	32 %	31 %

Hur bor du idag/hur vill du bo?

Typ av boende idag:

Önskemål om boendeform

”

Jag har haft tur och hittat ett förstahandskontrakt. Mycket på grund av att jag har familj som har varit i kontakt med samma hyresvärd tidigare. Jag upplever att om man har kontakter har man en väldigt stor fördel när det kommer till hyresrätter. Som ung och studerande är kostnaderna höga.”

”

Har behövt flytta mycket mellan olika andrahandslägenheter men har haft tur i att det oftast gått smidigt att få kontakt med hyresvärdar. Nu har jag en studentlägenhet men den krävde 4,5 år i kö.”

”

Hade väldigt tur och fick lägenhet genom en privat hyresvärd med väldigt få hyresrätter, lyckades komma i kontakt med dem precis när någon annan ville flytta ut.”

D. De som bor i andra hand

De som bor i andra hand

Allt fler har skriftliga kontrakt

Bara sex procent av de som hyr i andra eller tredje hand svarar att de bara har ett muntligt avtal för sitt boende, vilket är en minskning från förra mätningen 2021 då 13 procent saknade ett skriftligt kontrakt. Det är också en större andel än bland de som hyr i första hand.

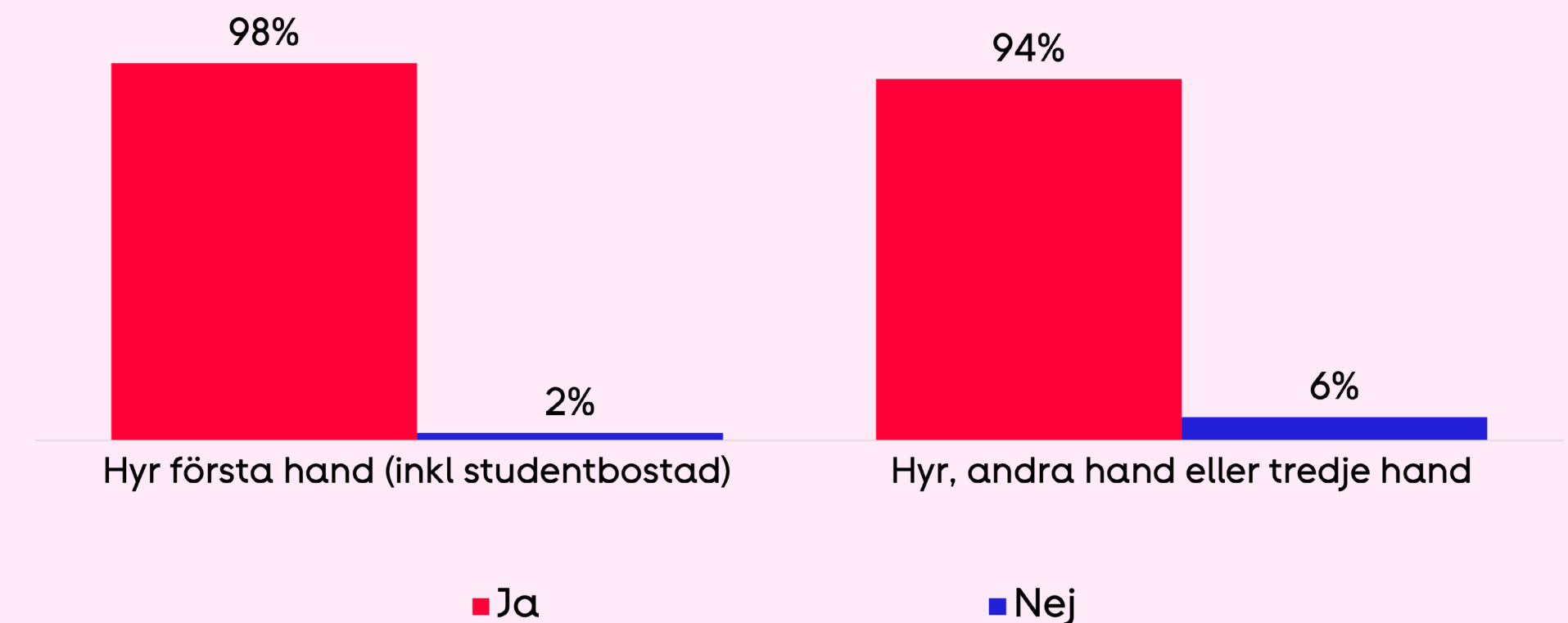
Det finns även tydliga skillnader mellan första- och andrahandshyresgäster när det gäller huruvida boendet är tidsbegränsat. Bland de som hyr sin bostad i första hand svarar 20 procent att deras boende är tidsbegränsat. Riksgenomsnittet är 13 procent. Bland de som hyr i andra eller tredje hand är det 56 procent som har ett tidsbegränsat boende, vilket är mer än riksgenomsnittet på 45 procent.

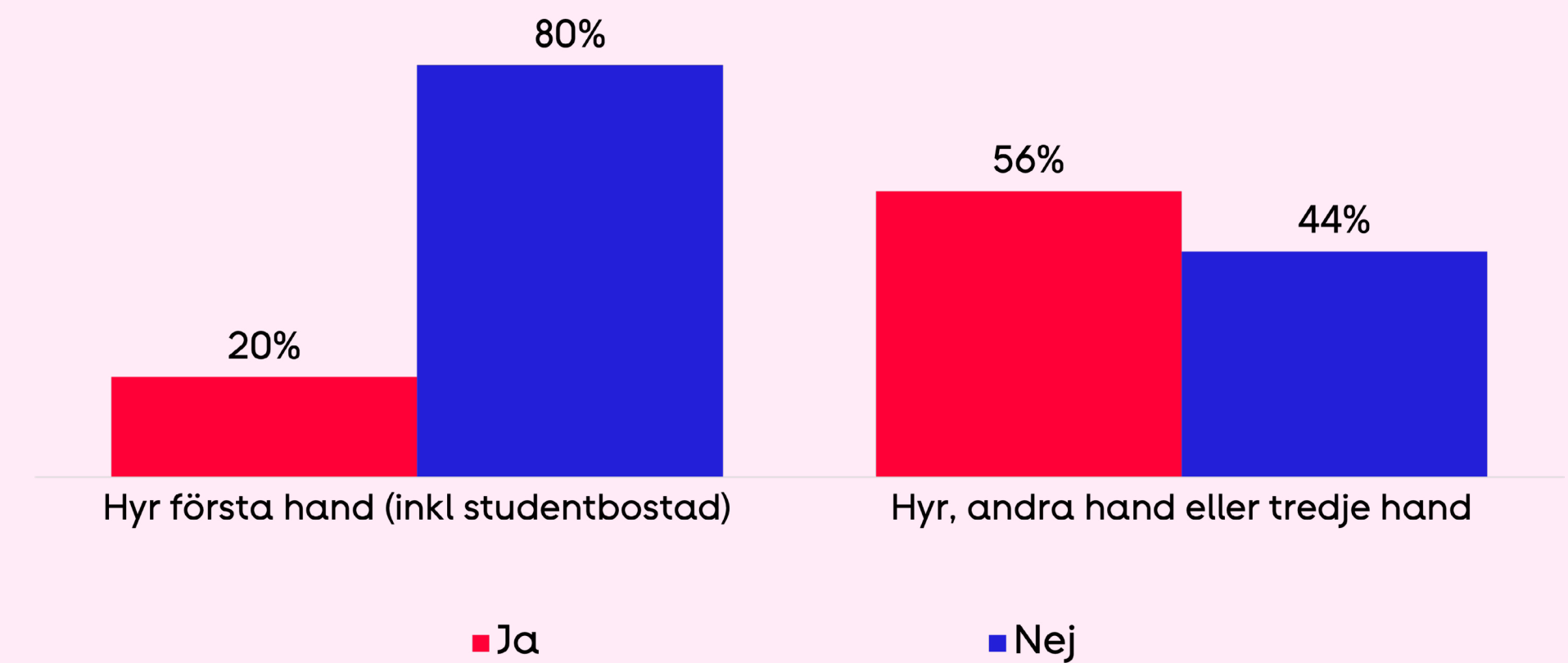
Andra eller tredjehandsupplåtelser är otrygga boendeformer. De är i princip alltid tidsbegränsade (även om det inte alltid uppfattas så av den som hyr) och om man hyr en bostadsrätt i andra hand kan hyran vara väldigt hög.

Andelen som saknar skriftligt kontrakt har ökat från 12 till 19 procent i riket, vilket är den motsatta utvecklingen från Malmö/Lund.

Har du ett skrivet kontrakt?

Är ditt boende tidsbegränsat?

Hur de som bor i andra hand skulle vilja bo

De som för närvarande bor i andra eller tredje hand har en större preferens för bostadsrätt än de som har ett förstahandskontrakt. Bland de som hyr i andra eller tredje hand svarar 60 procent (nationellt 48 procent) att de helst skulle vilja bo i en egen bostadsrätt, jämfört med 37 procent (nationellt 34 procent) bland de som har ett förstahandskontrakt.

Anledningen till att fler som bor under osäkra former vill ha en egen bostadsrätt i jämförelse med i riket som helhet kan vara för att man ser bostadsrätten som en bra investering.

Bostadsrättspriserna i Malmö är hälften så dyra som i Stockholm och en tredjedel lägre än i Göteborg. Därtill har prisnedgången sedan 2022 inte varit lika påtaglig i Malmö som i huvudstaden, där det skett ett betydligt större prisfall sedan toppnoteringen 2022.

Samtidigt som priserna på det ägda boendet är lägre i Malmö/Lund är hyresnivåerna i Malmö inte betydligt lägre än i de övriga storstadsregionerna.

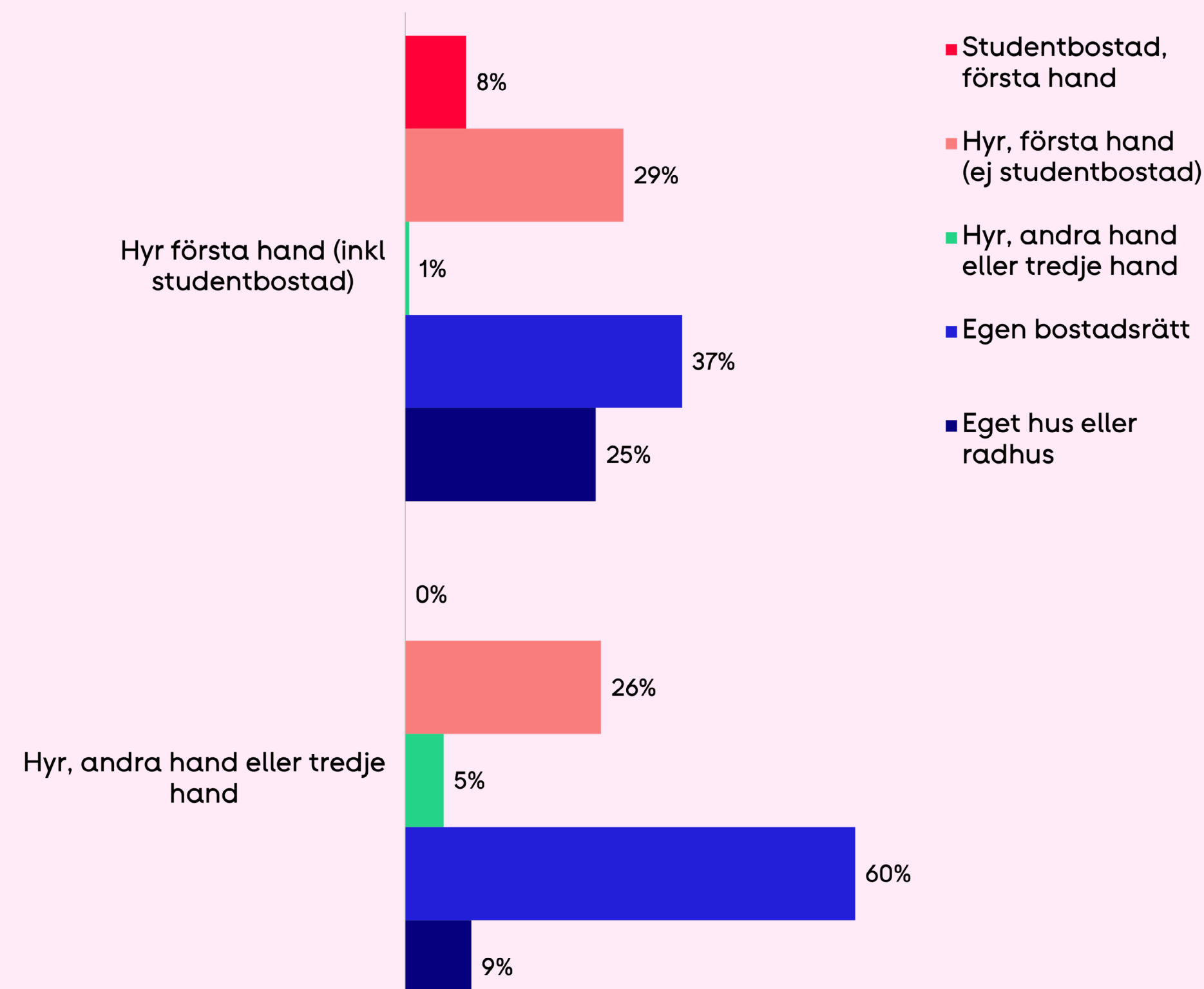
Därtill kan man tänka sig att de som bor i andrahand inte har särskilt mycket kötid (även om kötiderna i Malmö/Lund är kortare än i de övriga storstäderna).

Sammantaget gör unga vuxna i Malmö/Lund som idag bor i andra hand troligtvis en bedömning att den mest realistiska och rationella lösningen för dem på sin boendesituation är att köpa en bostadsrätt.

Hur bor du idag/hur vill du bo?

Typ av boende idag:

Önskemål om boendeform

”
**Det känns
otryggt att ha ett
andrahandskontrakt
där man inte vet om
man får förlängt eller
inte. Man kan heller
inte göra bostaden
så man vill så det
verkligen känns som
sin egna, och jag
betalar väldigt mycket
pengar för den.”**

”

Som ung är det svårt att hitta ett säkert förstahandskontrakt. Jag upplever att jag tvingas till andrahandsmarknaden med tidsbegränsade kontrakt för att kunna ha boende.”

”

När jag först flyttade hemifrån och började plugga hade jag väldigt svårt att hitta boende. Ungefär en månad innan terminsstart hittade jag och en kompis en tvåa i andra hand som vi flyttade in i tillsammans. Där låg hyran på 13 000 i månaden. Hade det inte varit för att vi båda jobbat ett år innan vi började plugga hade vi inte haft råd med hyran. Efter ett års kötid fick jag ett korridorsrum via AF-bostäder i Lund.”

E. Ekonomi och trygghet

Vad unga betalar för sitt boende

I figuren till höger kan vi se fördelningen av boendekostnader över hela gruppen unga vuxna i Malmö/Lund. Den största gruppen har en månadskostnad mellan 4 000–5 999 kronor (33 procent, i jämförelse med rikssnittet på 26 procent). Den nästa största gruppen har en månadskostnad på mer än 8 000 kronor (20 procent, i jämförelse med rikssnittet på 22 procent).

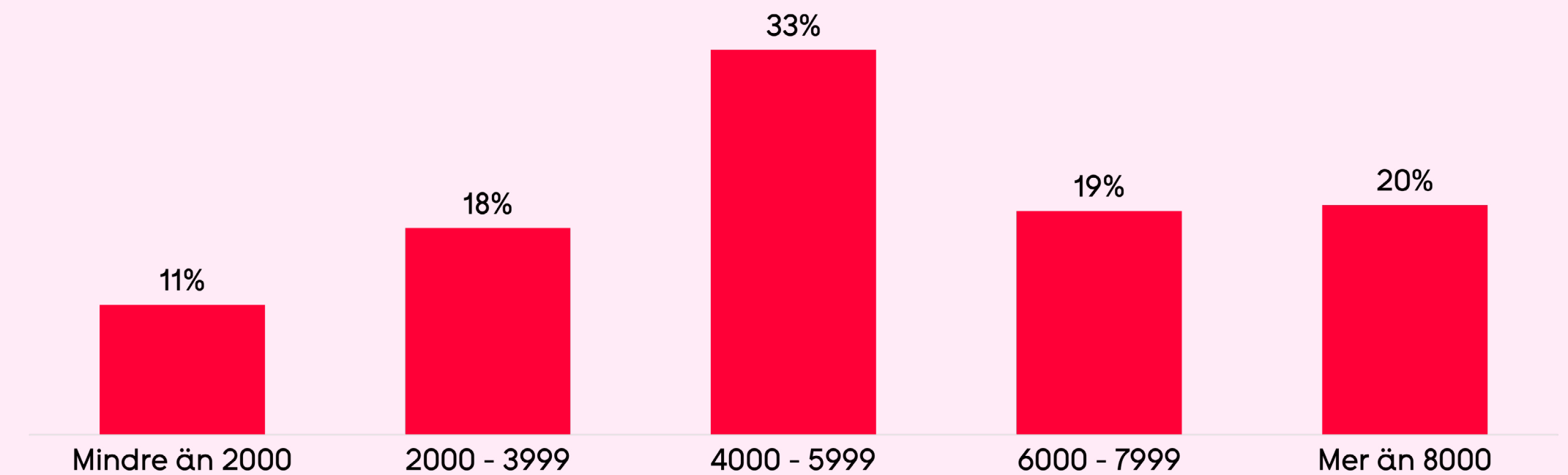
Detta är en ökning från 2021 då den vanligaste boendekostnaden var 2 001–4 000 kronor. I årets mätning är det också fler som betalar mer än 6 000 kronor än vid förra mätningen (39 procent 2023 i jämförelse med 22 procent 2021).

I tabellerna längst ner till höger redovisas boendekostnaden per boendeform. De som är hemmaboende bor billigast. Drygt hälften av de som bor hemma hos vårdnadshavare betalar 2 000 kronor eller mindre för sitt boende varje månad. De med eget eller "Annat" boende har högst månadskostnad, 23 respektive 33 procent betalar 8 000 eller mer per månad.

Sex procent av respondenterna som bor hemma betalar mer än 8 000 kronor för sitt boende per månad. Detta är en ökning jämfört med 2021.

I resultatet finns det en förhållandevis stor andel som har en hög kostnad trots att de bor hemma hos föräldrar eller inneboende hos någon annan. För inneboende är det nog inte orimligt att anta att detta stämmer medan den förefaller hög bland de som bor hemma. Det är troligen en kombination av att några individer missuppfattat frågan som hela hushållets kostnad och att det finns unga personer som försörjer familjen.

Hur mycket betalar du per månad för ditt boende? (kr)

Genomsnittlig månadskostnad i olika boendeformer

	Totalt	Hemma hos föräldrar	Inneboende hos någon annan	Eget boende	Annat
Mindre än 2000	11 %	52 %	9 %	2 %	16 %
2000 - 3999	18 %	21 %	34 %	16 %	13 %
4000 - 5999	33 %	16 %	39 %	36 %	28 %
6000 - 7999	19 %	4 %	7 %	24 %	10 %
Mer än 8000	20 %	6 %	12 %	23 %	33 %
Totalt	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

Det blir allt dyrare för en allt större grupp unga att bo och förändringen har gått fort. Mätningen 2021 visade att 49 procent av unga vuxna betalade 4 000 kronor eller mindre för sitt boende. I årets mätning har motsvarande andel minskat till 29 procent.

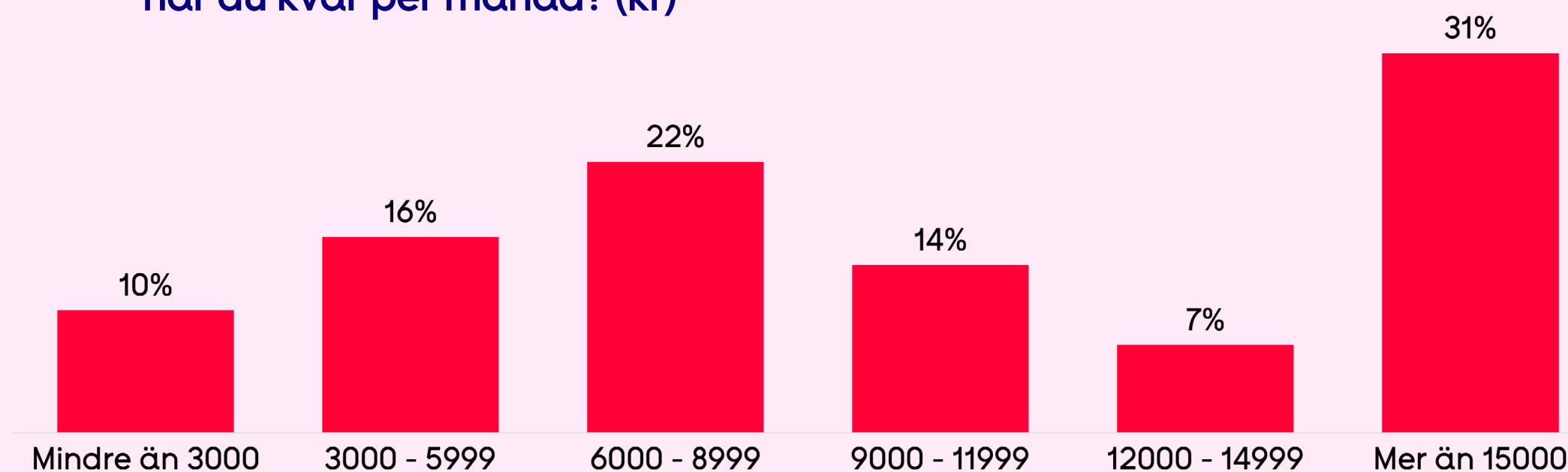
De som betalar 8 000 kronor eller mer har ökat från sju procent 2021 till 20 procent i årets mätning.

Kvar att leva på

Det finns en ganska stor spridning i hur mycket pengar unga vuxna har kvar när boendet är betalt. 48 procent har mindre än 9 000 kronor att leva på, vilket är något fler än riksnivån på 45 procent. 21 procent har mellan 9 001 och 14 999 kronor kvar och motsvarande siffra på riksnivån är 24 procent. 31 procent har mer än 15 000 kronor kvar, vilket är samma som riks.

I tabellen redovisas kvar att leva på per boendeform. Ungefär var tredje hemmaboende svarar att de har mindre än 3 000 kronor kvar varje månad (31 procent). I kontrast har mer än var tredje med eget boende mer än 15 000 kvar att leva på när boendet är betalt, vilket är samma siffra som på riksnivå.

När ditt boende är betalt, hur mycket pengar har du kvar per månad? (kr)

Kvar att leva på i olika boendeformer

	Totalt	Hemma hos föräldrar	Inneboende hos någon annan	Eget boende	Annat
Mindre än 3000	10 %	31 %	10 %	5 %	5 %
3000 - 5999	16 %	20 %	21 %	14 %	47 %
6000 - 8999	22 %	8 %	28 %	25 %	26 %
9000 - 11999	14 %	12 %	20 %	14 %	9 %
12000 - 14999	7 %	6 %	2 %	8 %	10 %
Mer än 15000	31 %	23 %	19 %	34 %	3 %
Totalt	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

Fördelningen av hur mycket man har kvar att leva på har förändrats ganska drastiskt under de senaste fem åren. Generellt kan man säga att utvecklingen går mot att unga har en allt större summa kvar när boendet är betalt. 2019 och 2021 var det 13 respektive 20 procent som hade mer än 15 000 kronor kvar när boendet var betalt.

Inkomsterna har ökat för flera i den undersökta gruppen, men för gruppen som helhet har inflationen ätit upp en stor del av löneökningarna. Konsumentverkets beräknade hushållskostnader för en ung person 2023 är ungefär 9 600 kronor, förutsatt att personen bor själv. Andelen unga som har eget boende som har högst 9 000 kronor kvar när boendet är betalt är 48 procent i år.

Ekonomisk stabilitet och förutsägbarhet

Av samtliga unga vuxna i Malmö/Lund är det 78 procent som vet vilken inkomst de kommer att ha nästkommande månad, vilket är något färre än genomsnittet i riket på 80 procent. 91 procent vet vilken kostnad de kommer att ha för sitt boende, vilket är fler än riksgenomsnittet på 83 procent. 23 procent har köpt en bostad med hjälp av vänner eller familj, för riket är det 26 procent.

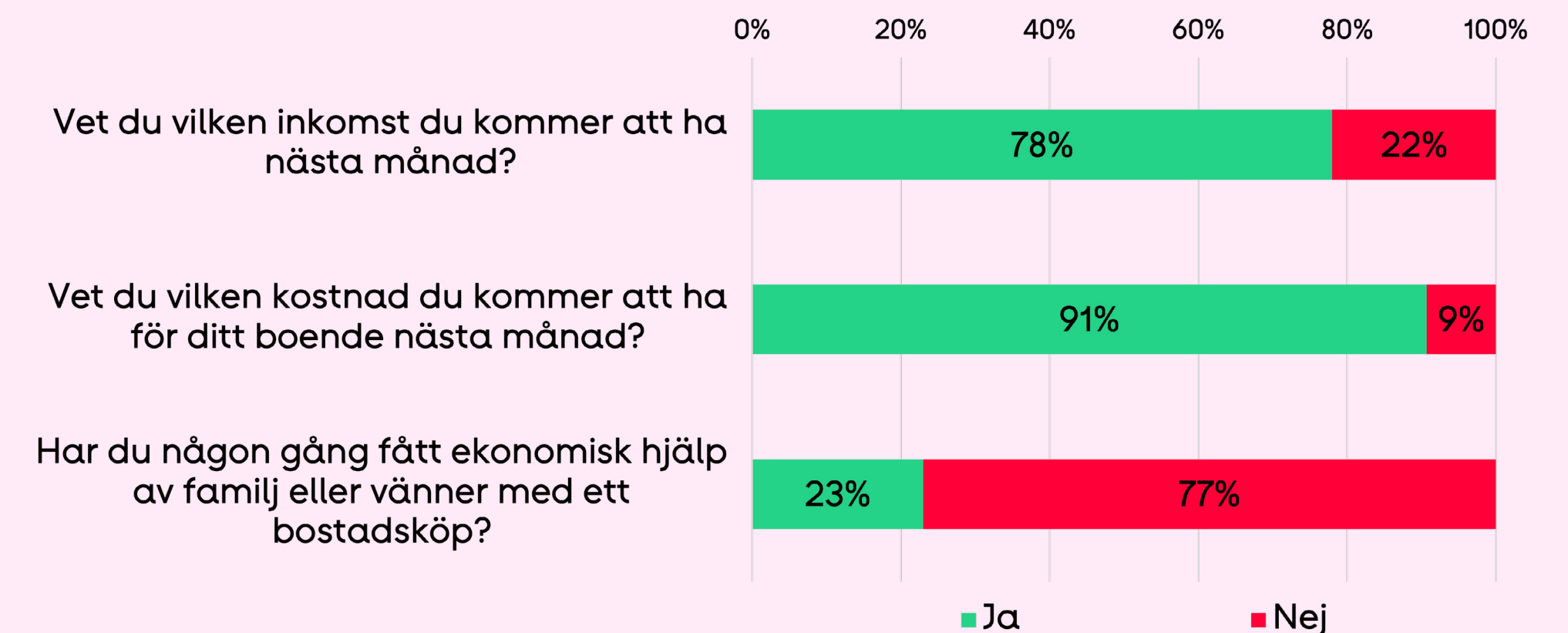
Per boendeform är det främst de med eget boende som vet vilken inkomst de kommer att ha nästa månad. Unga som bor hos föräldrar, som inneboende eller i "annan" boendeform lever med mindre ekonomisk förutsägbarhet.

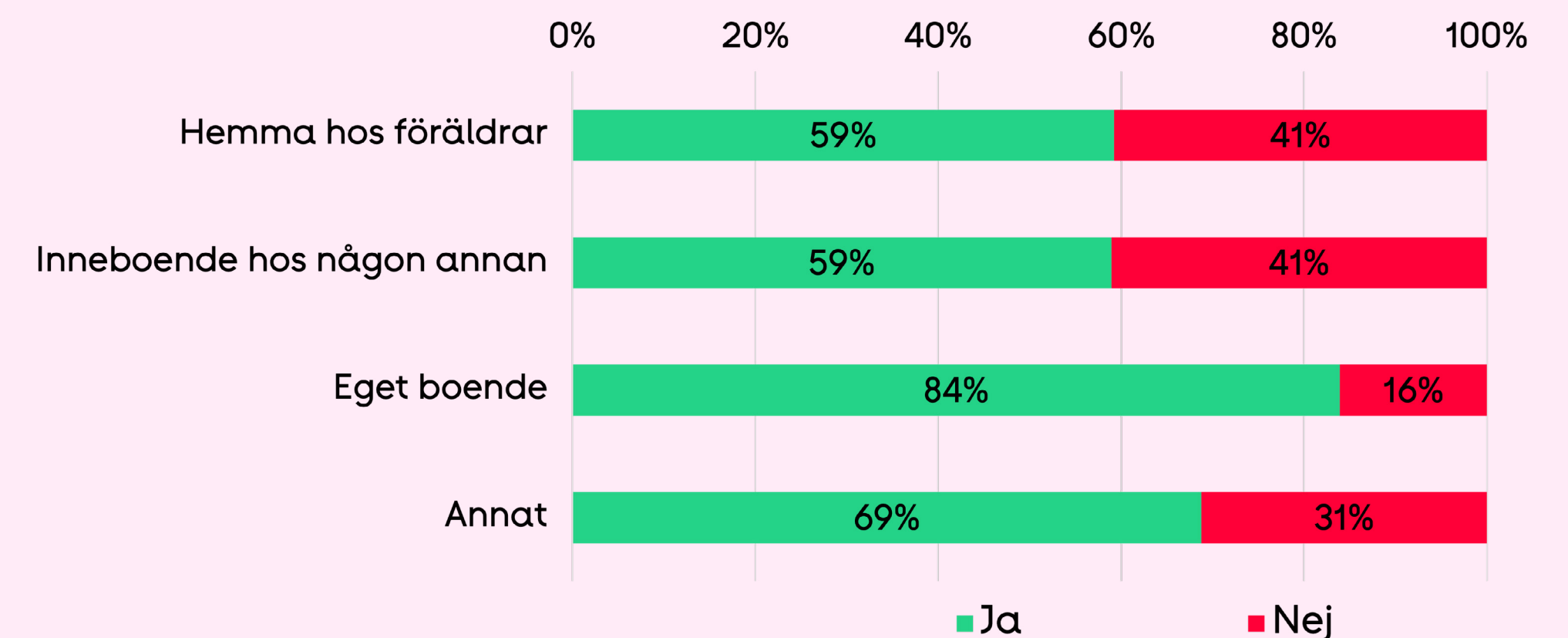
Den ekonomiska förutsägbarheten bland unga vuxna i Malmö/Lund har varit relativt oförändrad under de senaste fem åren. Många, men långt ifrån alla, vet vad de kommer att ha för boendekostnad nästkommande månad. Till antal är det unga hemmaboende som är den största gruppen som lever med en låg nivå av ekonomisk förutsägbarhet.

Andelen unga som har fått hjälp med bostadsköp har ökat något under de senaste fem åren. 2019 var det 20 procent som hade fått hjälp och årets resultat visar att 23 procent har fått ekonomisk hjälp med bostadsköp.

Det ska också nämnas att andelen som har fått hjälp kan vara underrapporterad, då det är socialt eftersträvanvärt att klara sig utan hjälp från sina föräldrar.

Vet du vilken inkomst du kommer att ha nästa månad? Per boendetyp

Ekonomisk hjälp från vänner och familj

Av tio unga vuxna är det åtta som uppger att de kan få ekonomisk hjälp från familj eller vänner om de behöver. En av tio har ingen som kan hjälpa dem ekonomiskt och ytterligare en av tio vet inte om de kan få hjälp.

66 procent uppger att de har familj eller vänner som skulle kunna stå som borgensman för ett hyreskontrakt eller ett bostadslån. 17 procent uppger att de helt saknar denna typ av sociala kontakter och 17 procent har ingen uppfattning.

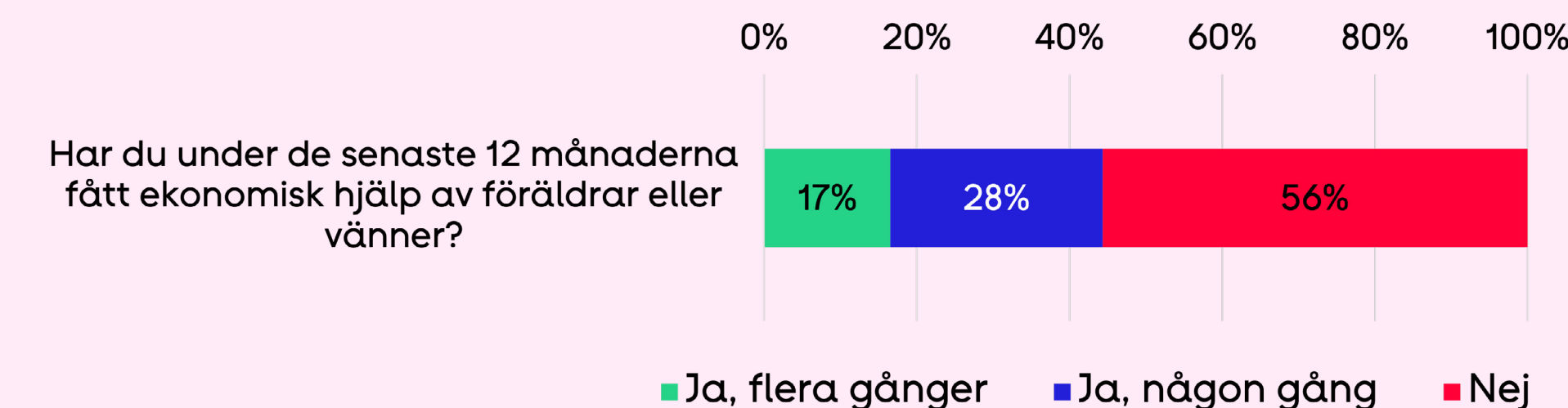
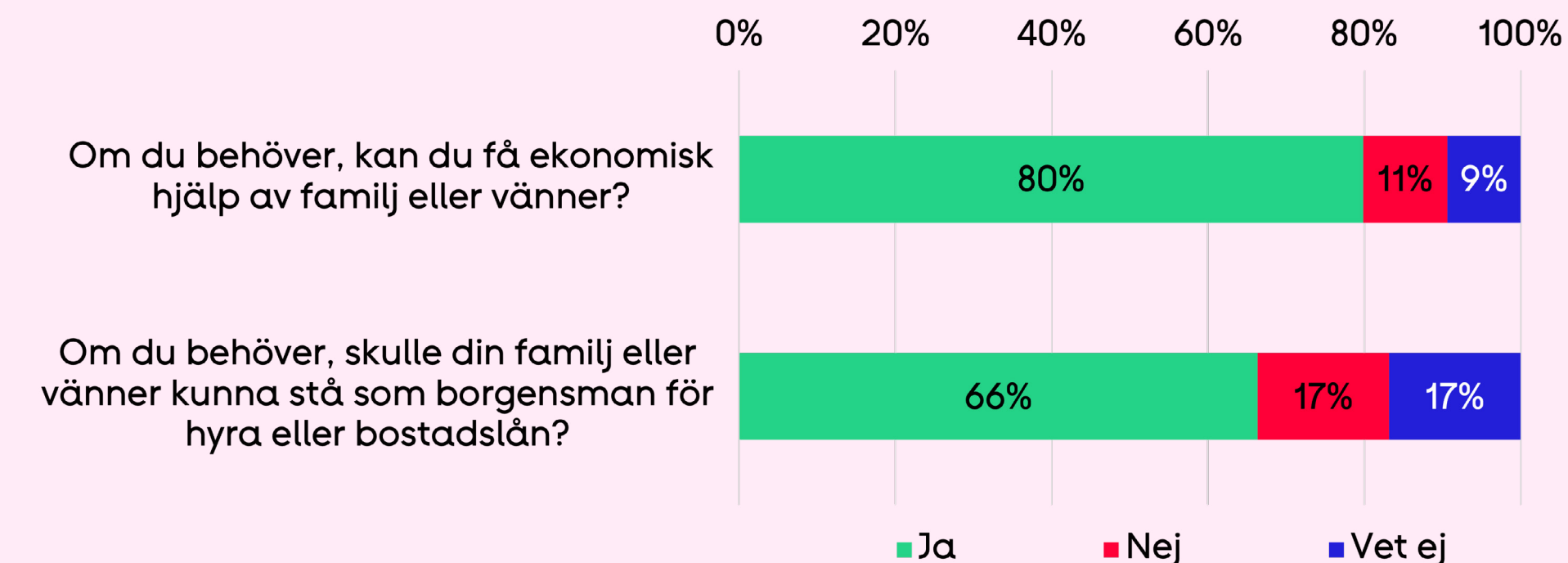
45 procent (nationellt 53 procent) av unga vuxna har fått ekonomisk hjälp av föräldrar eller vänner det senaste året. 28 procent har fått hjälp någon gång och 17 procent har fått hjälp flera gånger. 56 procent har inte fått ekonomisk hjälp alls. Andelen unga vuxna som har tagit emot ekonomisk hjälp från föräldrar eller vänner det senaste året har således ökat sedan 2021, då 60 procent svarade "Nej", 26 procent svarade "Ja, någon gång" och 14 procent svarade "Ja, flera gånger" på frågan.

Bland de som bor hemma hos föräldrar eller inneboende hos någon annan är andelen som fått ekonomisk hjälp av föräldrar eller vänner de senaste 12 månaderna större än bland de som har eget boende.

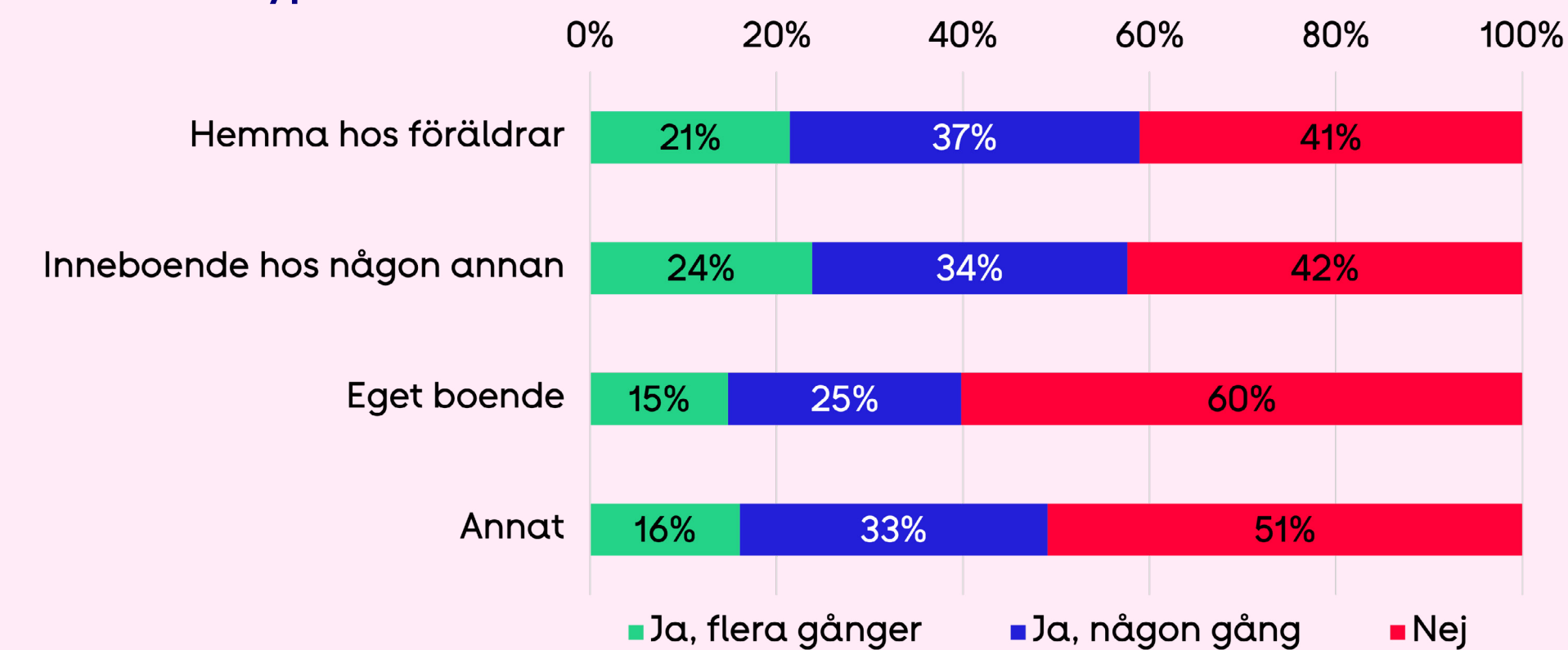

Allt fler unga vuxna i Malmö/Lund har fått ekonomisk hjälp av vänner eller familj. I förra mätningen tog 40 procent hjälp en eller flera gånger, i årets mätning är motsvarande siffra 45.

Att så många unga behöver förlita sig på vänner och familj för att få ekonomin att gå ihop visar på en allt tuffare ekonomisk situation där fler är beroende av befintliga kontaktnät för att klara sina boendekostnader. Detta är alarmerande då en av fem inte har någon som de kan få hjälp utav.

Har du under de senaste 12 månaderna fått ekonomisk hjälp av föräldrar eller vänner? Per boendetyp

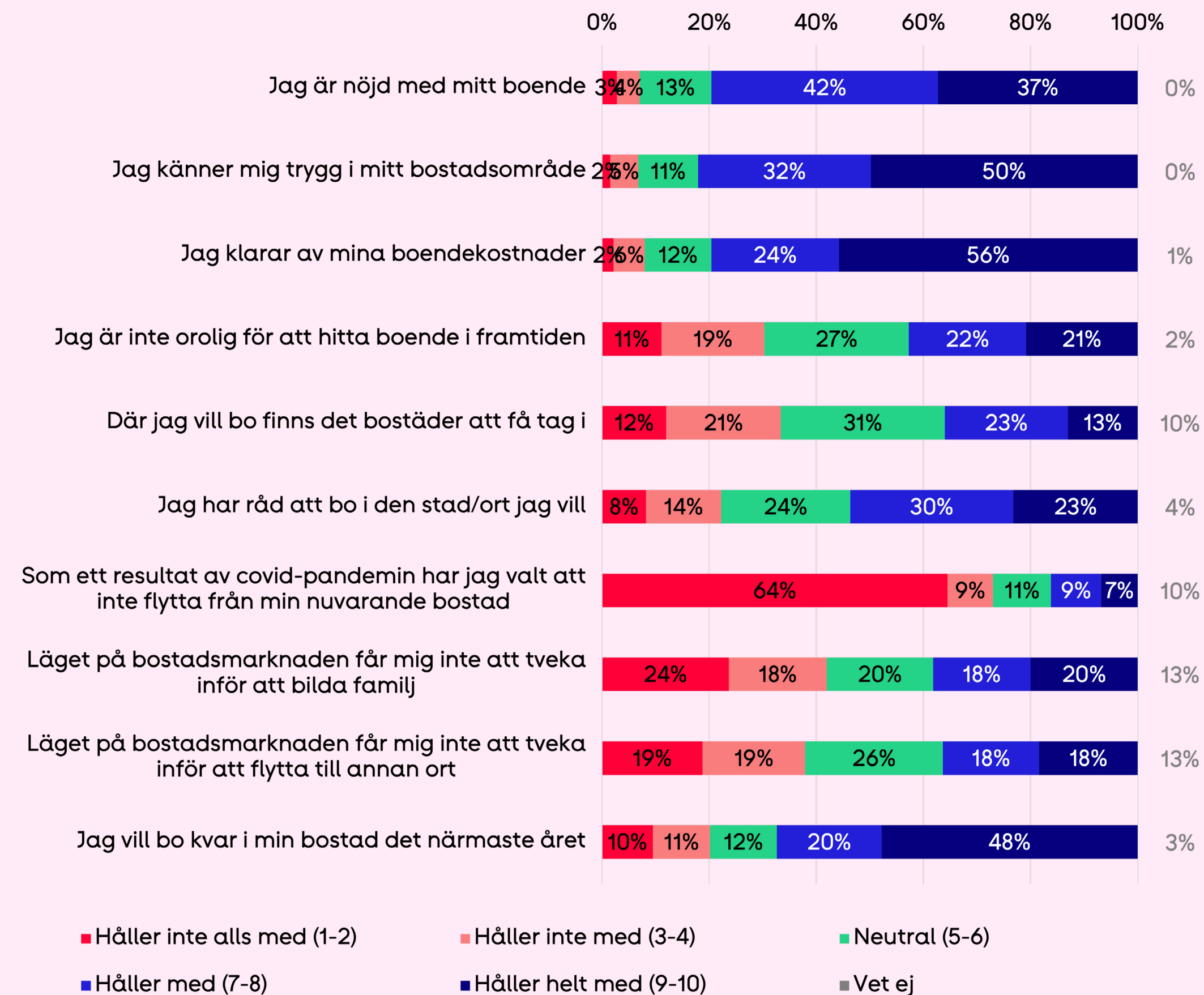
Tankar om nuvarande och framtida boende

I enkäten har unga vuxna även fått ta ställning till olika påståenden om boendet, bostadsmarknaden och sina framtidsplaner. Resultaten ger en bild av gruppens tankar om boendet och bostadsmarknaden, både i nuläget och i framtiden.

82 procent av de unga i Malmö/Lund instämmer i att de känner sig trygga i sitt bostadsområde, vilket är i linje med riksnivån på 80 procent. 79 procent är nöjda med sitt boende, vilket är något högre än riksnivån på 75 procent. 68 procent vill bo kvar i sin bostad det närmaste året, även det en något högre siffra än riksnivån på 64 procent.

När det gäller de påståenden som handlar om bostadsmarknaden och framtiden är situationen lite mer nedslående än riksnivån. 33 procent uppger att det inte finns bostäder att få tag i där de vill bo, medan endast 29 procent instämmer i riket. 30 procent är oroliga över att inte hitta boende i framtiden, motsvarande siffra för riket är 28 procent. För 42 procent innebär läget på bostadsmarknaden att de tvekar inför att bilda familj, riksnivån är 40 procent.

Den gråa siffran längst ut till höger i figuren står för hur stor andel av alla som svarat, som har svarat "Vet ej". Procentfördelningen i de färglagda staplarna blir tillsammans 100 och motsvarar fördelningen bland de som har en åsikt i frågan.

Åtta procent av unga i Malmö/Lund klarar inte av sina boendekostnader. Detta är en ökning sedan 2021, från sex procent.

Det verkar även som att boendekostnaderna har blivit svårare även för relativt resursstarka hushåll. I årets mätning är det 56 procent som har angivit att de helt håller med om att de klarar av sina boendekostnader. 2021 låg motsvarande siffra på 66 procent.

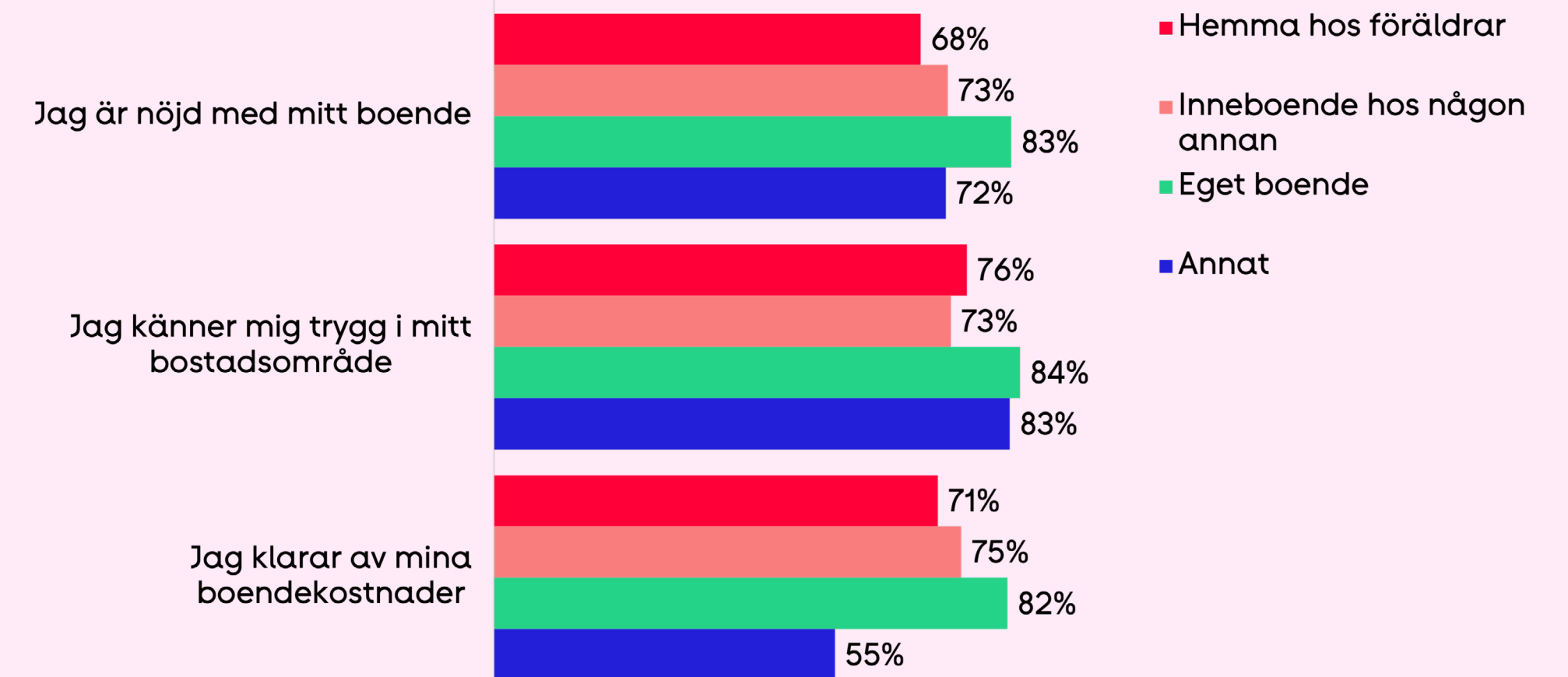
Vi noterar liksom tidigare år att även om många unga är nöjda med sitt boende i nuläget är framtiden oviss: 42 procent tvekar inför att bilda familj, vilket är mer än förra mätningen då motsvarande siffra uppgick till 37 procent. 38 procent tvekar inför att flytta till en annan ort till följd av läget på bostadsmarknaden. 30 procent är oroliga för att inte hitta boende i framtiden, vilket är något färre än vid förra mätningen.

Skillnader mellan unga i olika boendeformer

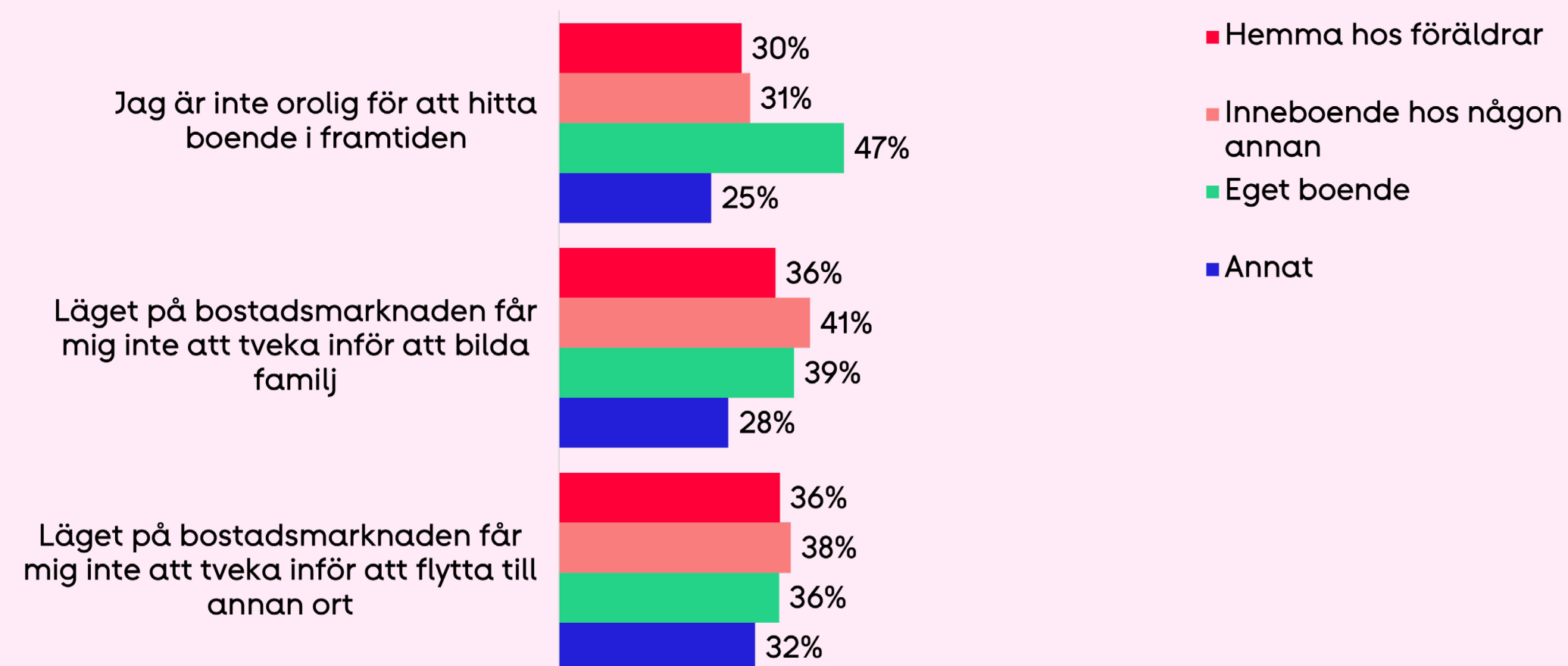
På den här sidan visas samma påståenden om nuvarande och framtida boende men är redovisade per boendeform.

De som är mest nöjda med sitt boende är de som har eget boende. Det är även denna grupp som i högst grad har svarat att de känner sig trygga i sitt bostadsområde, klarar sina boendekostnader och inte är oroliga för att hitta boende i framtiden.

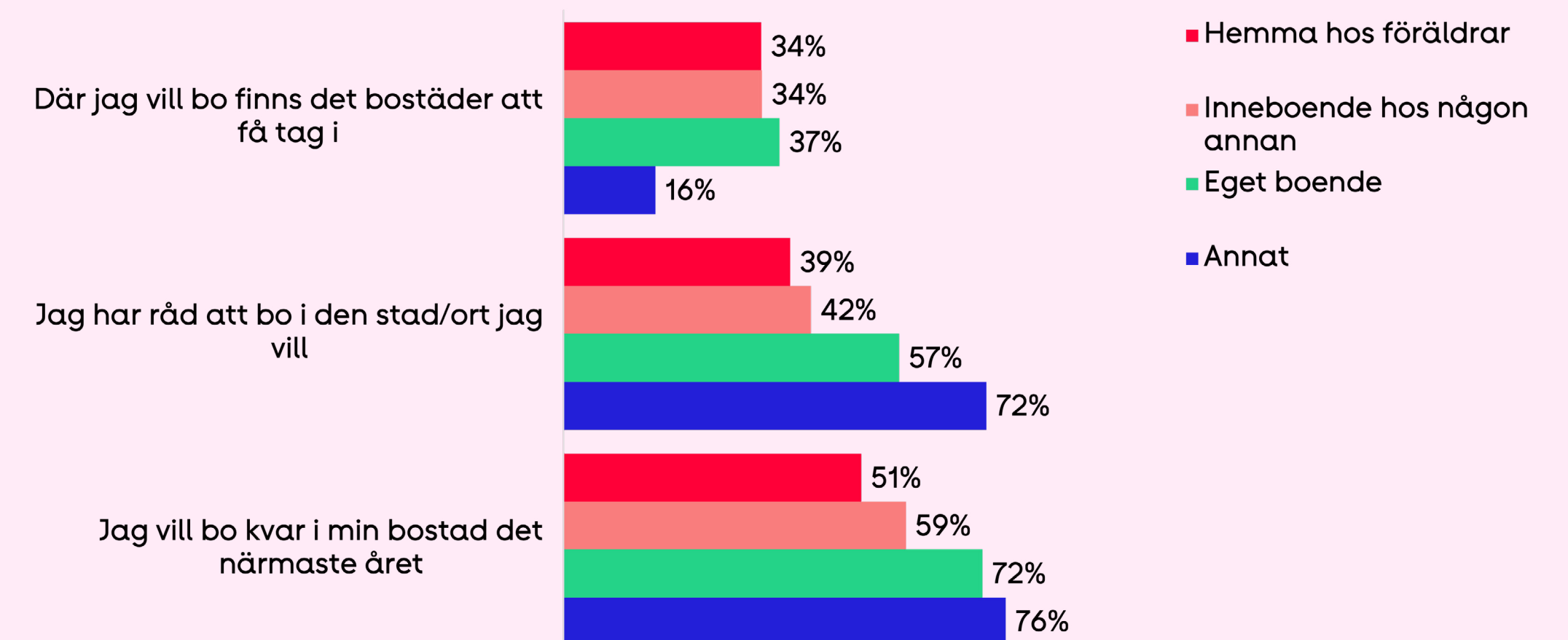
Boendet

Framtidsplaner

Bostadsmarknad

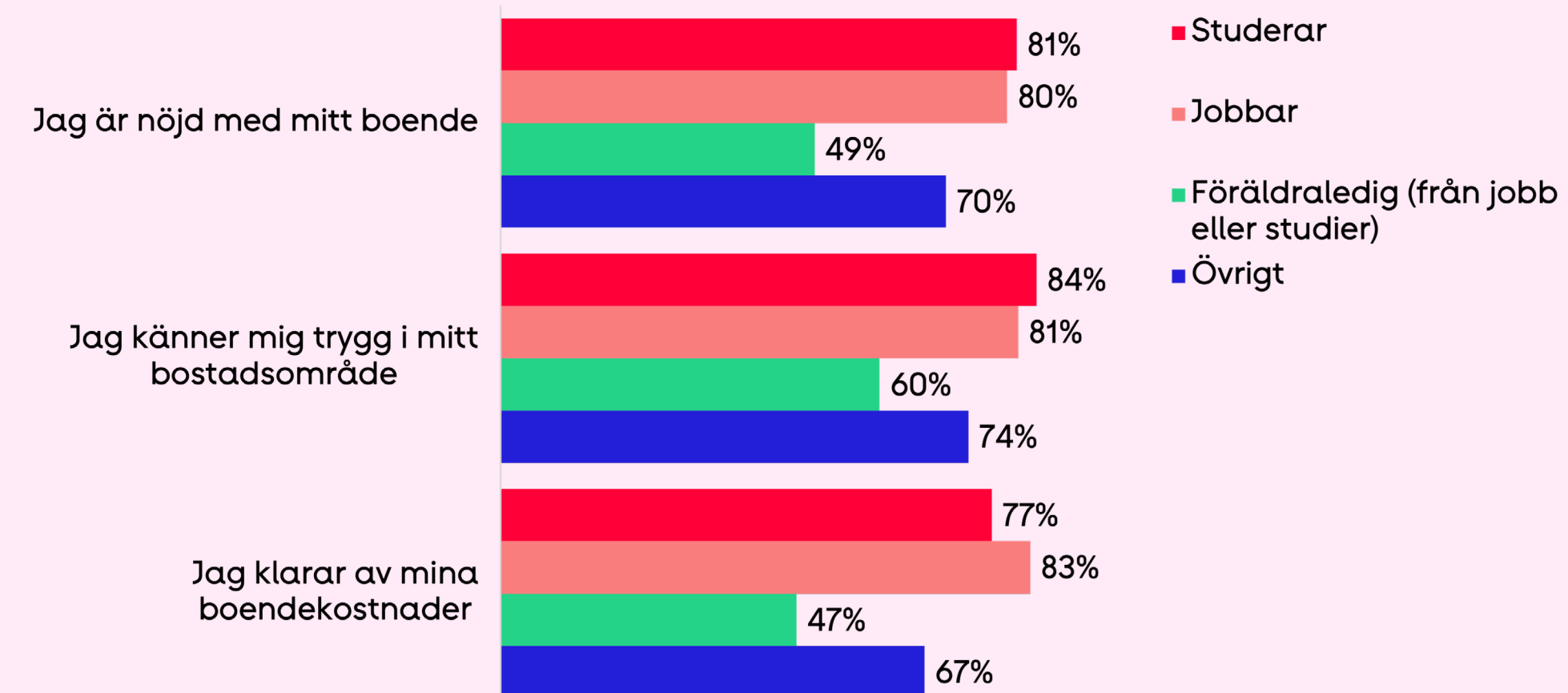
Skillnader mellan unga med olika typ av sysselsättning

På den här sidan visas samma påståenden om nuvarande och framtida boende men är redovisade per typ av sysselsättning. De respondenter som är föräldralediga från jobb eller studier instämmer i något högre grad att det finns bostäder där de vill bo än andra grupper. Studenter är de som i minst utsträckning uppger att det finns bostäder att tillgå i den stad som de vill bo i (30 procent).

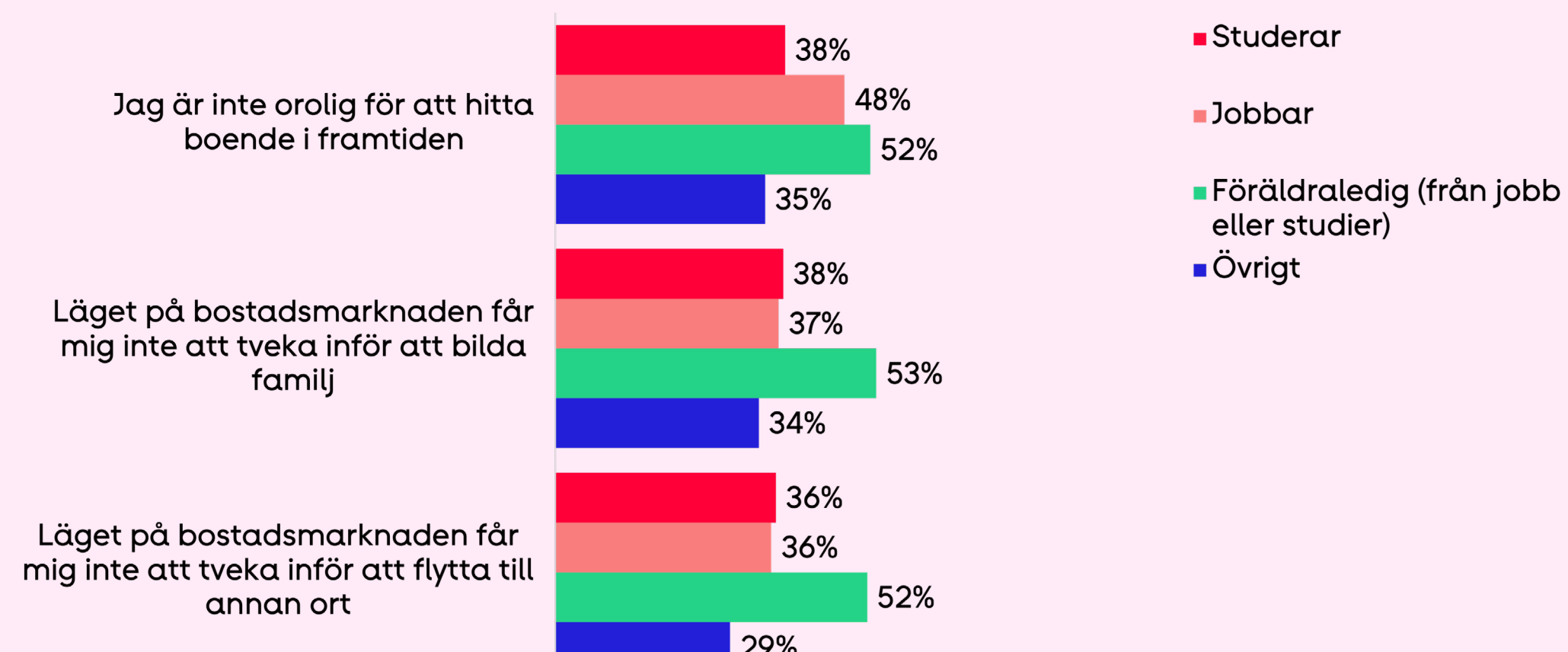
Gruppen unga som angett "övrigt" som sysselsättning består av de unga vuxna som är mest ekonomiskt utsatta. Det är denna grupp som i högst utsträckning är orolig för att hitta boende i framtiden och som är mest tveksam inför att bilda familj på grund av läget på bostadsmarknaden.

Föräldralediga är den grupp som har svårast att klara av sina boendekostnader, vilket skiljer sig från mönstret i riket som helhet. På riksnivå är det 69 procent av de som är föräldralediga som svarat att de klarar av sina boendekostnader och i Malmö/Lund är det 47 procent som instämmer i det påståendet.

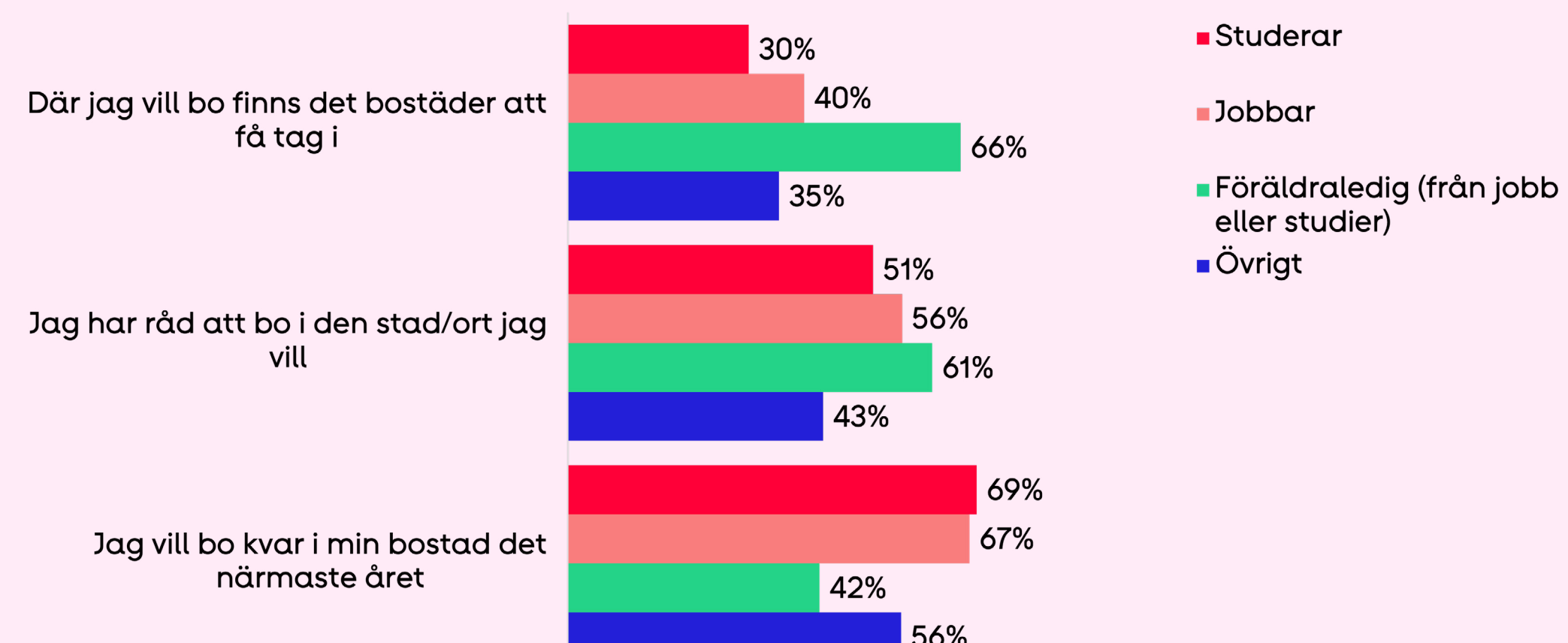
Boendet

Framtidsplaner

Bostadsmarknad

Skillnader mellan unga i olika åldersgrupper

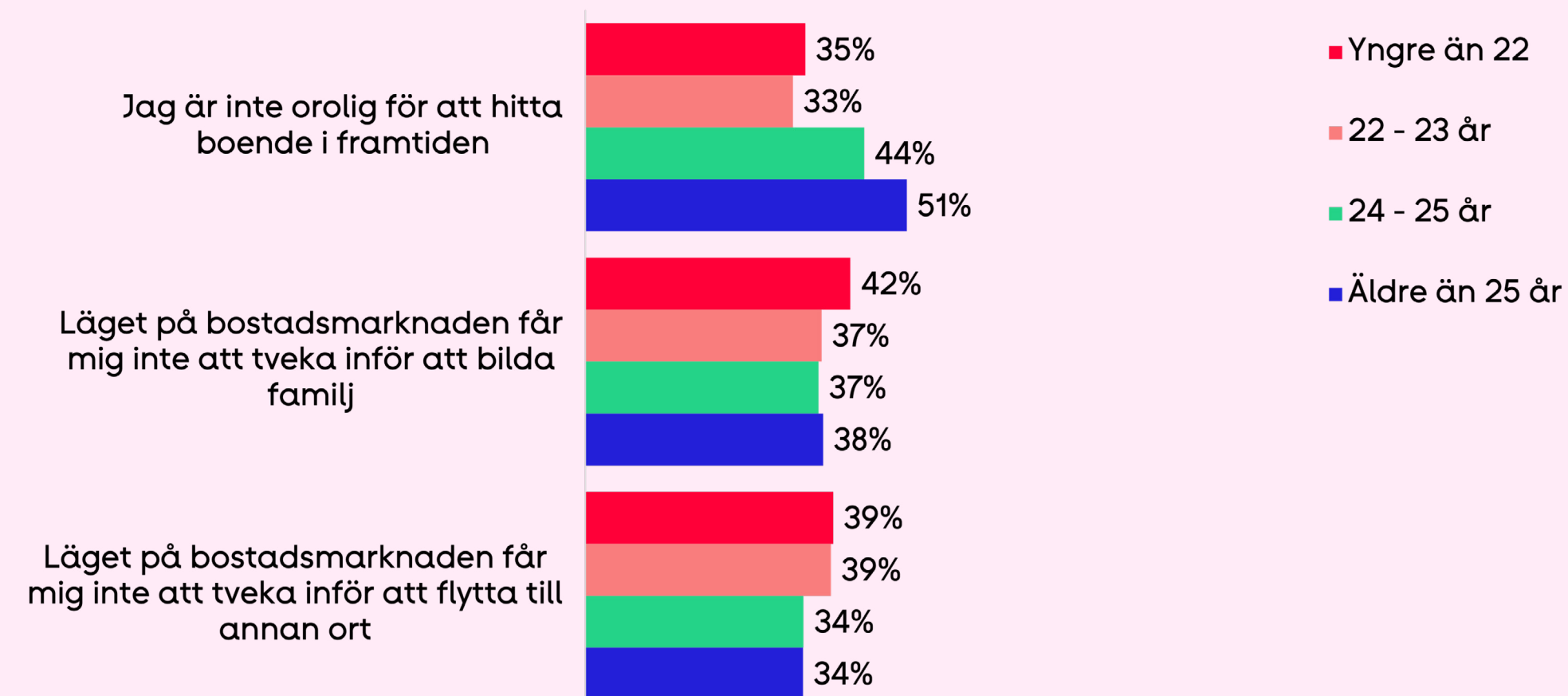
På den här sidan visas samma påståenden om nuvarande och framtida boende men är redovisade per typ av sysselsättning.

Ålder spelar inte alltid en tydlig roll vad gäller hur man ser på sitt nuvarande och framtida boende. Det finns dock en skillnad mellan den yngsta och den äldsta åldersgruppen när det gäller oro inför att hitta boende i framtiden, där de som är yngre än 22 år är mer oroliga än de som är äldre än 25 år.

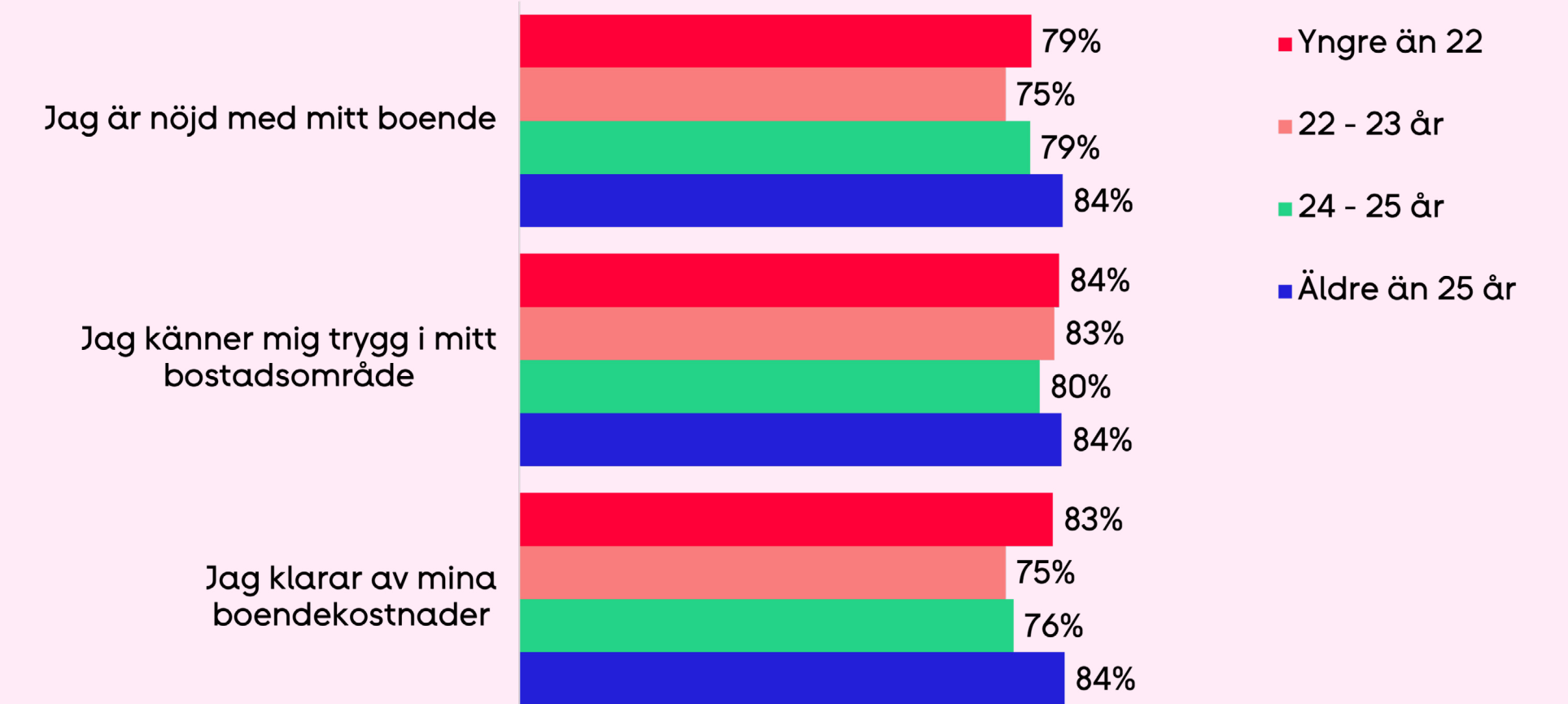
I fråga om boendekostnader finns också en skillnad, där de som är äldre än 25 i högst grad instämmer att de klarar av sina boendekostnader. De som yngre än 22 verkar också klara av sina boendekostnader.

De som är äldre 25 år instämmer i högre grad än andra åldersgrupper om att i att det finns bostäder att få tag i där de vill bo.

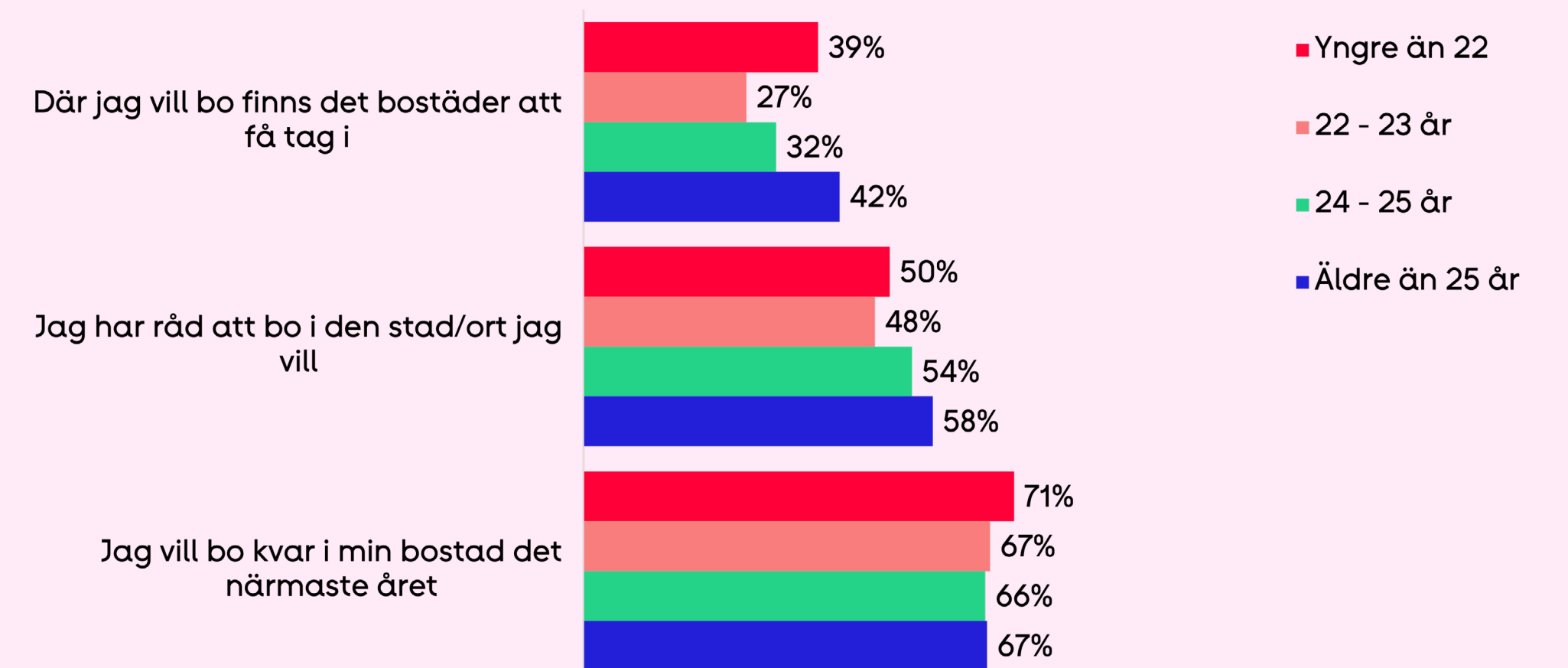
Framtidsplaner

Boendet

Bostadsmarknad

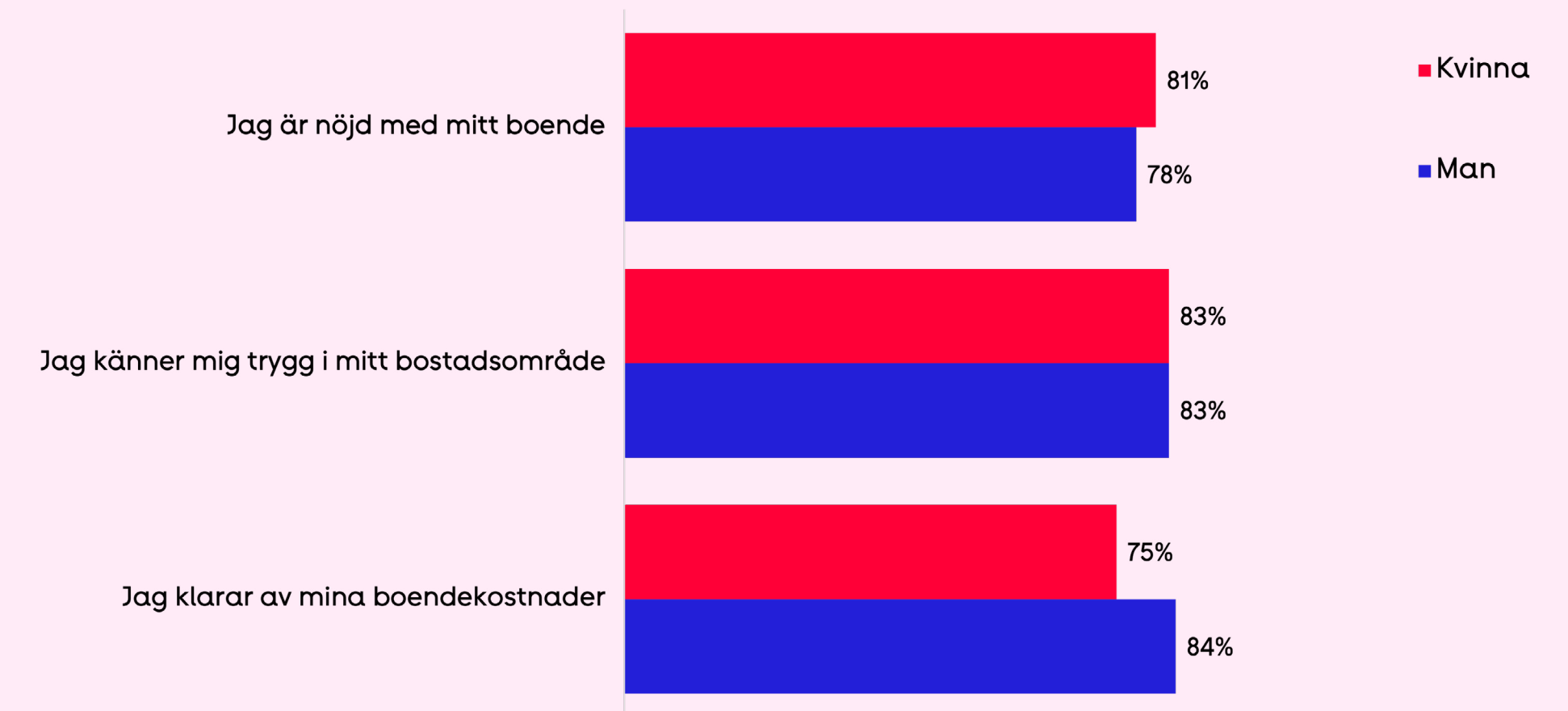

Skillnader mellan unga kvinnor och män

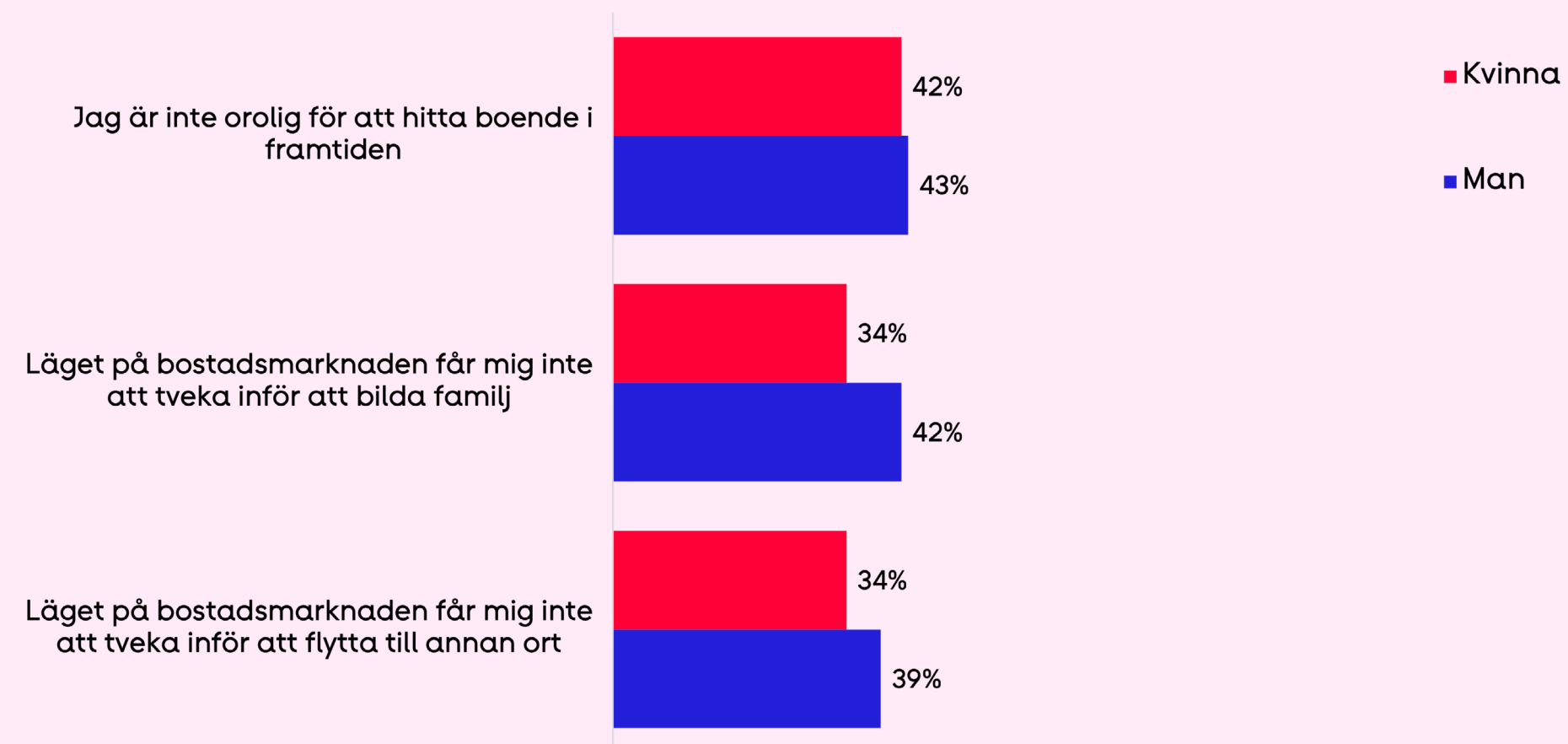
Till skillnad från riket i sin helhet och de två andra storstadsområdena finns inte särskilt stora skillnader i hur män och kvinnor ställer sig till påståendena.

De påståenden där vi ser störst skillnad mellan könen handlar om boendekostnader, huruvida läget på bostadsmarknaden får dem att tveka inför att bilda familj, samt om de har råd att bo där de vill och om det går att få tag på bostäder där de vill bo.

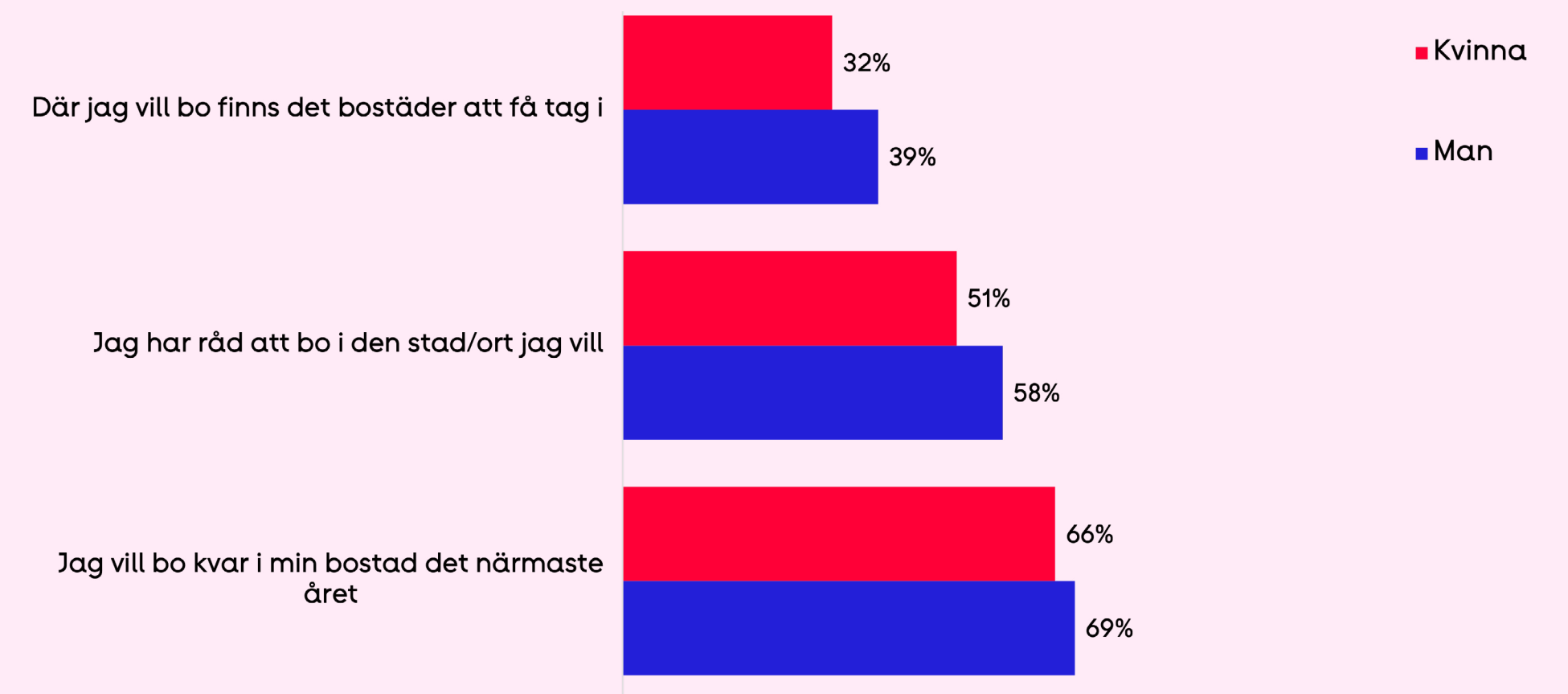
Boendet

Framtidsplaner

Bostadsmarknad

Det finns tydliga skillnader i hur unga i Malmö/Lund ser på bostadsmarknaden och dess betydelse för framtidsplaner idag jämfört med 2021. Vi ser en generell minskning i hur många som håller med om att de inte är oroliga för att hitta boende i framtiden, att läget på bostadsmarknaden inte får dem att tveka inför att bilda familj och att läget på bostadsmarknaden inte får dem att tveka inför att flytta till en annan ort. Minskningarna är ganska dramatiska, upp till cirka 20 procentenheter för många påståenden. Exempelvis var det 54 procent av de som jobbade 2021 som inte kände att läget på bostadsmarknaden fick dem att tveka inför att flytta till en annan ort, medan andelen som inte tvekar idag bara är 36 procent. Ett annat exempel är hur de över 25 år ser på att bilda familj. 2021 var det 59 procent som kände att bostadsmarknaden inte fick dem att tveka, medan denna andel har krympt till 38 procent i år.

Andelen unga studenter som klarar av sina boendekostnader har minskat från 84 procent 2021 till 77 procent i årets mätning. Även de som arbetar har svårare att få ekonomin att gå ihop. Andelen unga som arbetar och känner att de har råd att bo där de vill har minskat från 65 till 56 procent.

När det gäller åldersgrupper ser vi också en del skillnader sedan mätningen 2021. Det ekonomiska läget verkar slå hårdast mot den åldersgrupp där en relativt stor andel har flyttat hemifrån men där många fortfarande inte är etablerade på arbetsmarknaden, de som är 22 till 23 år. I denna åldersgrupp har andelen som klarar sina boendekostnader minskat från 86 till 75 procent sedan förra mätningen. Andelarna unga som vill bo kvar i sitt nuvarande boende har minskat i samtliga åldersgrupper. Troligtvis har detta att göra med allt högre boendekostnader.

”
Som ensamhushåll
blir det väldigt skört.
Man har inte en chans
att konkurrera om de
mindre lägenheterna
där man inte optimalt
kan bo två om man
inte är ett par. Känns
utsatt och rätt
hopplöst...”

”

Jag letar inte aktivt efter en ny bostad just nu då pengarna inte räcker till. Jag är 20, snart 21 men vill gärna flytta ut så fort jag kan.”

”

Jag skulle mer än gärna vilja flytta hemifrån, men till ett rimligt pris vilket verkar vara för mycket att begära”

”

Är man inte rik eller lyckad så blir det väldigt tydligt när man ska söka bostad.”

”

Bostadsmarknaden känns hopplös, främst kopplat till möjligheten att köpa eget istället för att hyra. Kostnaderna för boende har inte alls följt med löneutvecklingen vilket gör oss yngre än mer utsatta. Äldre generationer kunde enklare finansiera ett köp av bostad för en kostnad som idag kan motsvara en handpenning vilket innebär att det generellt krävs en större skuldsättning vilket även kan medföra högre månadskostnader än att hyra.”

”

**Bostadsmarknaden
är oförutsägbbar och
tuff just nu.”**

Trakasserier och diskriminering

Fem procent av unga vuxna i Malmö/Lund har känt sig trakasserade, diskriminerade eller på något annat sätt utsatta i samband med att de har sökt bostad. Detta är marginellt mindre jämfört med 2021 då sex procent svarade ja på frågan. Bland unga i hela Sverige är det sex procent som svarar ja på frågan i årets mätning.

De som upplevt trakasserier, diskriminering eller andra former av utsatthet i samband med bostadssökande fick även beskriva sin upplevelse med egna ord. Svaren har kategoriserats och visas i den nedre tabellen.

I jämförelse med 2021 års mätning har andelen som blivit utsatta för rasism ökat. Den näst vanligaste grunden för diskriminering är inkomst. Respondenter har exempelvis beskrivit att de inte prioriteras på bostadsmarknaden på grund av att de har en lägre inkomst eller att de blir sämre behandlade av mäklare eller hyresvärdar.

Fyra procent av diskrimineringsutsagorna gäller hur man blivit illa behandlad av oseriösa hyresvärdar. Det rör sig exempelvis om dålig städning innan tillträde, kontraktsproblem eller andra situationer där hyresvärderna inte tagit hyresgästen på allvar. Åtta procent vittnar om sexuella trakasserier och nio procent att man blivit diskriminerad på grund av kön.

Svarsfrekvens bland personer med utländsk bakgrund är generellt sätt lägre i enkätundersökningar. Det kan därför antas vara samma även i detta fall. Just i frågor kring diskriminering finns det därför en risk att andelen som upplevt rasism är underskattad.

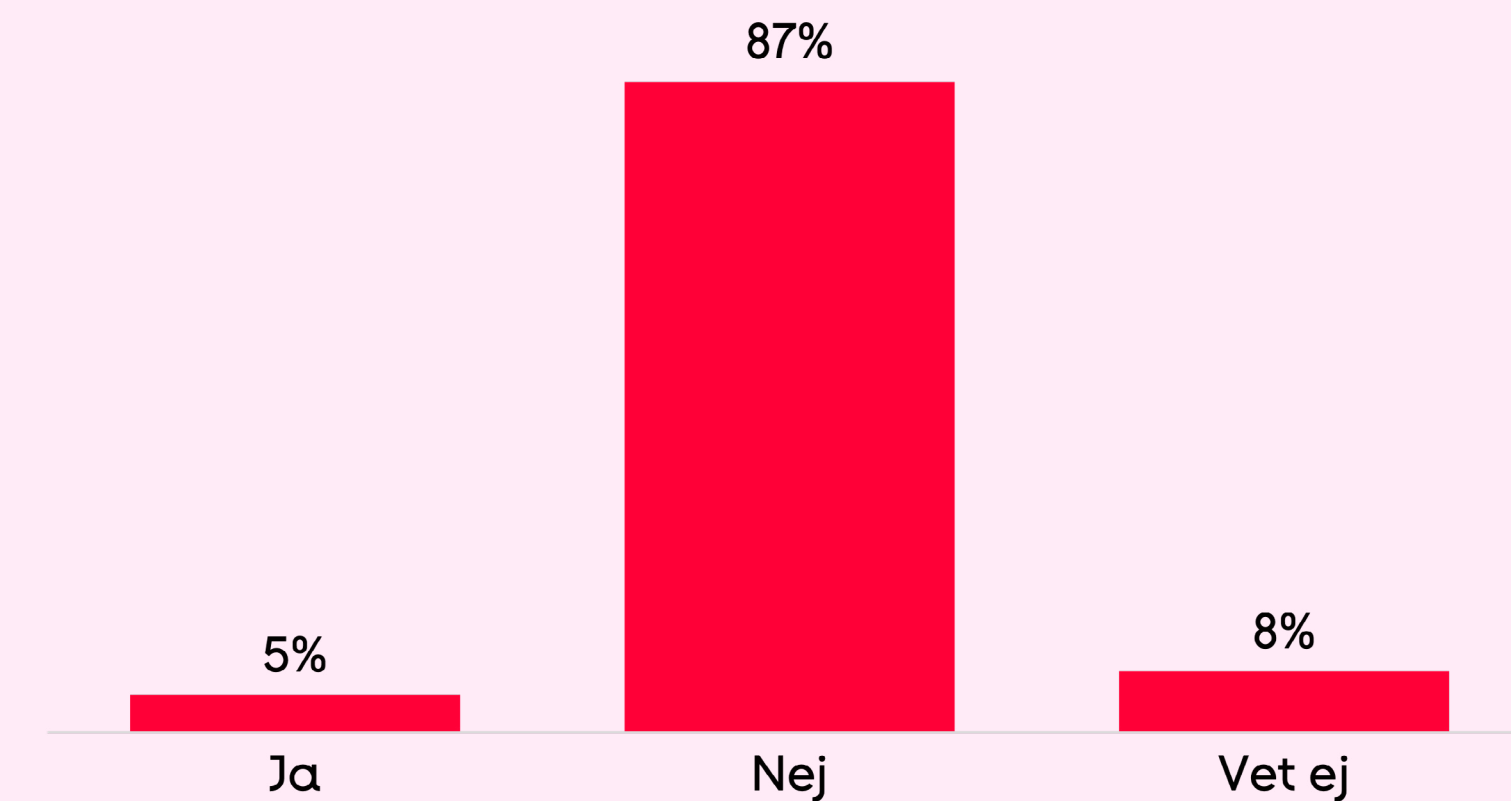
Annat utgörs av svar som inte tydligt specificerar vilken typ av diskriminering som skett.

Detta resultat visar att trakasserier och diskriminering är utbredda problem på bostadsmarknaden i Malmö/Lund.

Fritextsvaren tyder på att många erfarenheter kommer från andrahandsmarknaden, där bostadssökande ofta är i en särskilt utsatt situation.

Har du upplevt dig trakasserad, diskriminerad eller utsatt i någon form i samband med att du sökt bostäder?

Kategorisering av fritextsvar

Kategori	Andel
Utsatt för rasism	25%
Diskriminering på grund av inkomst	13%
Könsdiskriminering	9%
Utsatt för sexuella trakasserier	8%
Åldersdiskriminering	6%
Oseriös hyresvärd	4%
Har blivit lurad	4%
Annat	30%
Vet ej	2%

”

I söket av hyresrätter är det många äldre män som jagar unga tjejer. Man får erbjudanden om rum i deras lägenheter och lägre hyra i utbyte mot sällskap etc. Att vara tjej och söka bostad kan vara tufft, för man vet aldrig vem man kan lita på tyvärr.”

”

Låginkomsttagande, ung, man (vissa vill bara hyra ut till kvinnor) och när jag inte hade haft tidiga referenser.”

”

Jag och min svenska kompis sökte till samma bostad och han fick plats och inte jag eftersom att jag är arab.”

”

Det känns otryggt att ha ett andrahandskontrakt där man inte vet om man får förlängt eller inte. Man kan heller inte göra bostaden så man vill så det verkligen känns som sin egna, och jag betalar väldigt mycket pengar för den.”

”

En tidigare hyresvärd gick in på mitt rum och kommenterade på min inredning, städning osv. Jag behövde städa ut deras mat och sop innan jag flyttade in. Jag fick kommentarer på hur sent jag kom hem.”

”

Blev kallad för svartskalle när dem bad mig skicka in en bild, eftersom dem antog att jag var svensk i grund o botten pga mitt utal, men när dem såg mig va det en annan femma”.

HYRESGÄSTFÖRENINGENS KRAV

1. Bostadsförmedling efter behov, inte bara kötid

Matchningen på bostadsmarknaden måste bli mer effektiv. Kommunala bostadsförmedlingar måste enligt Bostadsförsörjningslagen förmedla merparten av lediga lägenheter efter antal dagar i kö, vilket missgynnar unga. Lagen måste ändras och tillåta att en större del fördelas efter behov, där de som exempelvis står utan bostad prioriteras.

2. Stärk bostadsbidraget

Bostadsbidraget är ett sätt för staten att jämna ut klyftor på bostadsmarknaden, och hjälpa enskilda hushåll att ha råd med ett bättre eller större boende. Detta är extra viktigt för unga vuxna som har kort kötid och låg betalningsförmåga. Tyvärr har bostadsbidraget urholkats under en lång tid. Det har resulterat i att det är färre som får ta del av det, och att det ersätter en mindre del av hyran. Samtidigt finns det stor risk att du blir återbetalningsskyldig eftersom det belopp du beviljas och får utbetalt är preliminärt, och det korrekta beloppet fastställs först upp till två år senare. För många kan det innebära en privatekonomisk katastrof. Bostadsbidraget är helt enkelt inte längre det sociala verktyg det en gång var och därför måste det reformeras. Vi vill se höjda bostadsbidrag och vi vill minska risken för att bli återbetalningsskyldig, så att också de med lägre inkomst kan få ett rimligt boende.

3. Förmånliga byggglån

Detta är det viktigaste kravet och det som kommer att trygga ungas bostadsbehov på längre sikt. I mätningen 2021 hade andelen hemmaboende minskat lite, till viss del tack vare 2010-talets höga byggtakt. Nu ser vi återigen en ökande andel hemmaboende med mer pressade plånböcker. Staten måste stötta byggandet i den lågkonjunktur vi nu befinner oss i. Vårt förslag om förmånliga byggglån främjar en nybyggnadstakt som håller jämna steg med efterfrågan och befolkningsutvecklingen samt håller nere hyrorna i nyproduktion.

www.hyresgastforeningen.se